

EDITORIAL 03

AKTUALITY

Z diecéznych charít 04
Zo sekretariátu 06

TÉMA

Obchodovanie s ľuďmi 08

SLOVENSKO

Potravinová zbierka 14

PROJEKT

Ponuka nádeje na lepší život 16

Adopcia zlepšila podmienky desiatok albánskych rodín 20

Včelej farme na Ukrajine sa darí aj vďaka Slovákovi 22

Filmami a prednáškami predstavujeme študentom islam 24

PROJEKT

Sever Ugandy spoznáva kultúru a mladých zo Slovenska 26

ZAHRANIČIE

Keď udrel tajfún, myslela som, že umriem 32

CHARITA 34

Pre dobrú vec

foto: Michal Fulier

Tento rok sme sa po prvýkrát zapojili do potravinovej zbierky. Dokonca hneď do tej najväčšej, aká doteraz na Slovensku bola. Čakalo nás šesť dní, teda približne 1000 hodín, aktívneho oslovovania ľudí v 26 predaniach Tesco po celom Slovensku. Rozdali sme viac ako 40-tisíc letákov, čo znamená, že sme s myšlienkou o solidarite, pomoci ľuďom v núdzi a našej činnosti oslovili tisíce Slovákov. A hoci nám prípravy aj samotná zbierka dali zabráť, stálo to za to.

Výsledok hovorí za všetko, potraviny v hodnote viac ako 22-tisíc eur, navyše 3500 eur v hotovosti, ale hlavne pozitívna spätná väzba od ľudí, ktorí sa do zbierky zapojili. Bolo veľmi zaujímavé sledovať, že aj dôchodcovia a obyvatelia chudobných regiónov Slovenska napriek tomu, že majú hlbšie do vrečka, vyslali signál, že sa vedia obetovať pre dobrú vec. Pre mňa osobne bola zbierka aj malým prieskumom o tom, na čo ako spoločnosť reagujeme, čo nás osloví a čo naopak dráždi. Úprimne však musím priznať, že taký pozitívny výsledok a prístup darcov som nečakal.

Odzrazilo sa to aj na spolupráci s diecéznymi koordinátormi zbierky, s dobrovoľníkmi a našimi klientmi a všetkými, ktorí na zbierke spolupracovali. Napriek tomu, že sa vyskytlo niekoľko menších problémov, že išlo o našu prvú skúsenosť so zbierkou potravín v takom veľkom rozsahu, mal som pocit, že sme zohraní tím, ktorí ťahá za jeden koniec a konštruktívne rieši všetky problémy.

Aby som to zhrnul. Desiatky aktívnych dobrovoľníkov, klientov a zamestnancov Slovenskej katolíckej charity, dobrá spolupráca so spoločnosťou Tesco, záujem a ochota darcov nakúpiť potraviny pre ľudí, ktorí to potrebujú, tak v skratke vyzerala naša prvá potravinová zbierka. Ide o výsledok, ktorý ukazuje, že napriek hektike doby, ktorú žijeme, všetkým možným krízam a problémom, sa vždy nájde veľká skupina ľudí, ktorí sú ochotní zabojsť za dobrú vec!

Ďakujem vám za to, teším sa na ďalšiu spoluprácu a prajem úspešný rok 2014.

Lukáš Melicher
manažér pre komunikáciu a PR, SKCH

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity
Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500 ČSOB Bratislava

Bratislavská arcidiecézna charita
Adresa: Krasinského 6,
821 04 Bratislava
Tel.: 02-442 50 374
E-mail: charitaba@charitaba.sk
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Sperbank

Trnavská arcidiecézna charita
Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 4008297855/7500 ČSOB Trnava

Diecézna charita Banská Bystrica
Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita
Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava
Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.roznava@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice
Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka charita Prešov
Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
Účet: 4008425976/7500 ČSOB, VS: 001-10

Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice
Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialncharitakosice@gmail.com
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Diecézna charita Žilina
Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.charitaza.sk/
Účet: 0424702305/0900
Slovenská sporiteľňa Žilina

Diecézna charita Nitra
Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Slovenská katolícka charita (SKCH) poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmyšľanie.

Pre viac informácií: info@charita.sk, www.charita.sk

GKCH Prešov má dve nové služby

V Gréckokatolíckej charite v Prešove bol pondelok 4. 11. 2013 slávnostným dňom. Do širokého spektra jej služieb a zariadení pribudli dve nové potrebné služby. Predpoludním slávnostne uviedli do prevádzky pneuservis v Resocializačnom zariadení Domov nádeje v Prešove. Pozvanie prijali a slávnostnú pásku prestrihli arcibiskup a metropolita Ján Babjak, SJ, primátor mesta Prešov JUDr. Pavel Hagyari a duchovný správca charity o. Jozef Voskár. Pneuservis bude v sezónnej prevádzke slúžiť potrebám charity, ale tiež aj širokej verejnosti. Služba spája v sebe pomoc ľuďom v resocializácii a kvalitnú prácu. V rámci pracovnej terapie budú v pneuservise pod odborným dohľadom pracovať klienti Domova nádeje. Druhou službou, ktorú v GKCH Prešov otvorili, je Denný stacionár – Dom sv. Simeona v Sačurove, v okrese Vranov nad Topľou. Charita prišla s myšlienkou vytvoriť z budovy starej fary zariadenie pre seniorov a zdravotne znevýhodnených občanov zo Sačurova a okolia. Vďaka záujmu obcí, podnikateľov a úradov budovu za celý rok opravili a technicky prispôbili na účely spomínanej služby. Charita verí, že o túto službu bude záujem. Slávnostnú pásku prestrihli a zariadenie otvorili správca farnosti Sačurov o. Jozef Zorvan, riaditeľ GKCH v Prešove PhDr. Peter Valiček a duchovný správca charity o. Jozef Voskár. Dňa 24. novembra 2013 bol stacionár aj slávnostne posvätený vладыkom Milanom Lachom.

GKCH Prešov

15. výročie DSS a RS Samária

Dňa 28. 11. sme sa stretli v priestoroch DSS a RS Samárie, aby sme oslávili tohtoročné 15. výročie jej založenia. Naše pozvanie prijali - Doc. PhDr. Judita Stempelová, PhD., ktorá stála pri jej zrode a ďalší bývalí a súčasní zamestnanci, pán riaditeľ BACH Ing. Alojz Marek, psychologička Mgr. Vanda Salvová, sociálna pracovníčka Mgr. Lucia Hodálová, vedúca DSS a RS Samária Mgr. Lívia Johanová, náš duchovný otec Martin, a rovnako naši milí spolupracovníci, priatelia a klienti. Boli ocenení všetci, ktorí sa zaslúžili o to, čím je Samária teraz. Ako na každej správnej narodeninovej oslave, ani na tej našej nechýbala torta, sviečky a priateľská atmosféra. Vďaka hudobnému doprovodu Mgr. Dominiky Ďatelinkovej, našej nadanej terapeutky, sme Samárii zaspievali „Veľa šťastia, zdravia“ a rovnako našu hymnu „Jednotní, radostní, slobodní, spievame chvály!“. Sme nesmiernie vďační Bohu, že nás previedol tými rokmi víťazne! Sme svedkami toho, že Bohu naozaj nič nie je nemožné, pretože nás skrze svoju milosť, múdrosť a silu Ducha Svätého, uschopnil vytvoriť v Samárii „Oázu“ priatia, priateľstva, lásky a nádeje pre tých, ktorí k nám prichádzajú.

BACH

Stretnutie s otcom biskupom

Dňa 5. 12. 2013 sa pri príležitosti Medzinárodného dňa dobrovoľníctva uskutočnilo v Diecéznom centre v Žiline stretnutie zamestnancov a dobrovoľníkov Diecéznej charity Žilina. Takmer 70 zúčastnených si vypočulo slová vdp. Vladimíra Masláka z Kláštora pod Znievom o tom, že podstatné je to, čo nosí človek vo svojom vnútri. Otec biskup Mons. Tomáš Galis všetkých povzbudil slovami do každodennej a nenápadnej služby tým, ktorí sú okolo nás a ktorým môžeme pomáhať. Stretnutie sa nieslo v duchu vďačnosti milosrdnému Bohu za uplynulý rok 2013. Prostredníctvom prezentácie fotografií sme mohli nahliadnuť do udalostí a činností v tomto roku. Súčasťou stretnutia bolo aj ocenenie niektorých zamestnancov a dobrovoľníkov za dlhoročnú a obetavú službu v charite. Posilou pre zamestnancov a dobrovoľníkov v službe charity sú aj slová sv. Pavla: „Preto keď máme túto službu z milosrdenstva, ktoré sme dosiahli, nechabujeme.“ (2 Kor 4,1) Na záver otec biskup Tomáš všetkých poželal a spoločenstvo sme vytvárali aj pri agapé vzájomným zdieľaním a rozhovormi.

DCH ZA

Stretnutie zástupcov farských charít

V Diecéznej charite Rožňava máme záujem v nasledujúcich obdobiach viac pozornosti venovať farským charitám. Naším prvým krokom bolo, zorganizovanie prvého stretnutia zástupcov farských charít.

Stretnutie sme začali omšou, ktorú nám na úmysel charitatívnych činností odslúžil p. farár Mgr. Vladimír Lalik. Po omši nás navštívil otec biskup Mons. Vladimír Filo. Povzbudil nás v tejto práci a vyzval Ducha svätého do tohto spoločenstva.

Cieľom stretnutia bolo to, aby sa členovia navzájom spoznávali a mohli si odovzdávať skúsenosti. Po prezentácii činností Farskej charity Lučenec pánom Jozefom Pavlíkom, nám stručne predstavili svoju činnosť všetci účastníci tohto stretnutia. Nasledovala prednáška riaditeľa Diecéznej charity J. Kováča o organizačnom začlenení farských charít v štruktúre našej diecézy a Diecéznej charity Rožňava. Určili sme si ciele do budúcnosti, kde patrí hlavne naša snaha o vytváranie nových farských charít. Ďalej zjednotiť základné kroky a metodiku činnosti farských charít a to výmenou skúseností a spoločnými vzájomnými zdieľaniami. Ďalším našim cieľom je raz ročne usporiadať takéto stretnutie. Po diskusii sme stretnutie zakončili spoločným chutným obedom.

DCH RV

Príprava dreva na zimu

Sídlo Diecéznej charity Rožňava na Námestí baníkov je spojené s útulkom pre šiestich mužov bez domova. Keďže obe zariadenia sú vykurované drevom, tak zamestnanci - muži, Diecéznej charity Rožňava spojili svoje sily s klientmi z útulku a spolu s ďalšími dobrovoľníkmi sa pustili do prípravy dreva na zimu. Biskupský úrad nám poskytol drevo, ktoré sme si boli prichystať v lese, potom sme ho naložili na auto, priviezli na charitu, popíli a začalo sa niekoľko týždňové štiepanie. Štiepaním dreva sa zaoberali a ešte stále zaoberajú klienti z nášho útulku. V týchto dňoch je to i hlavná náplň ich pracovnej terapie a pocit teplého domova po práci v teplom útulku.

DCH RV

Modlitba Pána v 88 jazykoch

V druhej polovici novembra tohto roku sa na pôde Gréckokatolíckej charity v Prešove realizoval veľký ľudský výkon. Počin ducha, ktorý sa len tak nevidí, mohli zažiť zamestnanci GKCH. Bývalý klient Artúr Nandráži predniesol spamäti modlitbu Otče nás v 88 jazykoch sveta. Pri dohľade a kontrole svedkov plynule predviedol svoj dar. Odznela modlitba vo viacerých európskych jazykoch, v ázijských, afrických i jazykoch Indiánov. Podľa rekordmana: „Najťažšia modlitba je v jazyku Navajo a najkrajšia je v hebrejčine. Niektoré som si prečítal a vedel som ich. Je krásne sa každé ráno modliť v rôznom jazyku“. Spomínaný výkon bol odoslaný na zaradenie do slovenských rekordov, ale má ambíciu stať sa aj svetovým Guinnessovým rekordom. Prešovský šachista by do Vianoc rád ovládal 100 verzií modlitby Pána.

redakcia časopisu Cesta

Vylúčenie Rómov sa týka celej EÚ, zhodli sa odborníci

Integrácia Rómov do spoločnosti je témou, ktorá presahuje lokálnu, regionálnu aj národnú úroveň. Ide o európsku tému, ktorá si vyžaduje angažovanosť samotných Rómov, mimovládnych, cirkevných a charitných organizácií, lokálnych aj národných politikov, ale aj pomoc zo strany Európskej únie. Zhodli sa na tom účastníci medzinárodnej konferencie Európske občianstvo a etnické menšiny: Integrácia Rómov do spoločnosti, ktorú v dňoch od 11. do 12. novembra v Košiciach zorganizovala Slovenská katolícka charita (SKCH) v spolupráci s Caritas Europa a s finančnou podporou Európskej únie.

„Konferencia priniesla mnoho príkladov dobrej praxe pri integrácii Rómov do spoločnosti v jednotlivých európskych krajinách, ukázala, že pre Charitu je chudoba a vylúčenie Rómov dôležitou témou a bola výbornou platformou na vzájomnú inšpiráciu a hľadanie nových nástrojov na sociálne a spoločenské začlenenie Rómov,“ zhodnotil priebeh konferencie generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

O svojich skúsenostiach diskutovali predstavitelia charitných organizácií z Luxemburska, Rumunska, Bosny a Hercegoviny, Rakúska, Belgicka, Kosova, Talianska, Bulharska, Čiernej Hory, Francúzska, Švajčiarska, Českej republiky, Slovenska a zástupcovia Caritas Europa. „Charita sa snaží bojovať za práva Rómov a za to, aby neboli vylúčení zo spoločnosti. Zlepšujeme ich prístup k vzdelaniu, práci a zdravotnej starostlivosti na lokálnej, národnej aj európskej úrovni,“ povedal generálny sekretár Caritas Europa Jorge Nuño Mayer.

Na Spoločnej púti SKCH v Levoči sa stretli stovky ľudí

Viac ako 350 zamestnancov, dobrovoľníkov a podporovateľov Slovenskej katolíckej charity (SKCH) z celého Slovenska sa v piatok 4. októbra zišlo na Spoločnej púti SKCH v Levoči. Oficiálny program púte sa začal o 11:00 slávnostnou svätou omšou na Mariánskej hore, ktorú celebroval spišský diecézny biskup a prezident SKCH Mons. Štefan Sečka.

„Naša púť je príjemným stretnutím dobrovoľníkov a zamestnancov troch arcidiecéznych charít, siedmich diecéznych charít a sekretariátu SKCH. Umožňuje nám spoločne poďakovať za uplynulý rok, vzájomne sa povzbudiť pri našej práci, ktorá je mnohokrát náročná a navzájom sa inšpirovať,“ povedal generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák. Po sv. omši nasledoval kultúrny program, počas ktorého boli ocenení dobrovoľníci a zamestnanci diecéznych a arcidiecéznych charít, ktorí sa zaslúžili o rozvoj Charity na Slovensku a svojou obetavou prácou pomohli mnohým ľuďom v núdzi. Po oceňovaní púť pokračovala agapé a skončila divadelným predstavením Mária Magdaléna. Každoročná púť je súčasťou osláv obnovenia činnosti SKCH na Slovensku po roku 1989.

Nechceme nespravodlivú novelu, ozývalo sa pred NR SR

Proti novele zákona o sociálnych službách protestovalo pred Národnou radou SR viac ako sto ľudí. Protestné verejné zhromaždenie sa konalo v utorok 26. novembra 2013 a napriek mrazivému počasiu prišli okrem Bratislavčanov aj ľudia z Košíc, Žiliny, Prešova, Spiša a iných kútov Slovenska, aby poslancom ukázali svoj nesúhlas.

„Dôvodom protestu bolo, že novela neodstránila nespravodlivosť vo financovaní starostlivosti o odkázaných občanov, ktorí sú v samo-správných a neštátnych zariadeniach,“ vysvetlil generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák. Dodal, že právo na rovnaký príspevok na starostlivosť vyplýva z Ústavy SR a štát nemôže deliť občanov na dve kategórie v prístupe k verejným zdrojom.

Punč pomoci

Dobrota, láska k bližným a solidarita Slovákov sú stále živé. Presvedčili sa o tom v uplynulých dňoch pracovníci SKCH, ktorí ponúkali „Punč pomoci“ na Vianočných trhoch v Bratislave. Do tejto charitatívnej predvianočnej akcie sa SKCH mala možnosť zapojiť už po druhýkrát a výťažok z predaja nápojov vo Vianočnom stánku bude použitý na podporu projektov, ktoré realizuje na pomoc ľuďom v núdzi na Slovensku, ale aj na Ukrajinu.

„Veľmi nás teší, že práve pri charitatívnom stánku sa zastavilo veľa návštevníkov Vianočných trhov, ktorí kúpou nápoja podporili dobročinné diela realizované SKCH,“ uviedla Martina Borčíková, ktorá sa tejto akcie zúčastnila a informovala návštevníkov Vianočných trhov o aktivitách SKCH.

Výťažok z predaja nápojov bude použitý na prevádzkovanie Skladu solidarity, ktorý sa nachádza v bratislavskej Petržalke a časť financií chce SKCH zároveň použiť na rozvoj sociálnych projektov na Ukrajinu, kde spolupracuje s Charitou Kolomyjsko-Černíveckej eparchie.

SKCH sa pridáva k medzinárodnej kampani za ukončenie hladu

Slovenská katolícka charita (SKCH) sa pridáva ku celosvetovej kampani „Jedna rodina ľudstva, jedlo pre všetkých“. Organizuje ju druhá najväčšia svetová humanitárna sieť Caritas Internationalis a jej cieľom je prispieť k odstráneniu hladu do roku 2025.

„Pridávame sa ku kampani, keďže milióny ľudí na celom svete denne pociťujú, čo je to hlad a ich životy poznačuje chudoba a vylúčenie napriek tomu, že vyspelé a bohaté krajiny žijú nad svoje pomery a jedlom plytvajú,“ uviedol generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Dodal, že SKCH sa snaží chudobu a hlad odstraňovať aj svojou vlastnou činnosťou nielen na Slovensku, ale aj vo svete. „Pomáhame po prírodných katastrofách ako napríklad momentálne na Filipínach, ľuďom, ktorých sužujú vojenské konflikty ako momentálne utečencov zo Sýrie, ale aj rozvojovou spoluprácou v Ugande, Keni, Albánsku, Kazachstane, na Ukrajine, na Haiti, v Indii či vo Vietname,“ doplnil Radovan Gumulák.

Kampaň spustilo posolstvo pápeža Františka a modlitebná vlna, ktorá sa začala na tichomorskom ostrove Samoa a následne obletí celý svet. „Stojíme pred globálnym škandálom približne jednej miliardy ľudí, ktorí ešte stále v dnešnej dobe trpia hladom. Nemôžeme sa pozeráť iným smerom a predstierať, že toto neexistuje. Dostupného jedla je vo svete dostatok na to, aby nasýtilo každého,“ povedal vo svojom príhovore pápež František.

Počas najbližších rokov sa kampaň pri snahe o odstránenie hladu zameria na spoluprácu vlád, dopady obchodnej a poľnohospodárskej politiky, zodpovedné správanie veľkých firiem, ale aj na správanie jednotlivých ľudí ako konzumentov.

foto: Michal Fuller

Chudoba hrá v prospech obchodníkov s ľuďmi

Posledný veľký prípad týkajúci sa obchodovania s ľuďmi, ktorý rozhybal verejnú mienku na Slovensku, bola nedávna policajná operácia v britskom Leeds, pri ktorej polícia zachránila 17 obetí obchodovania s ľuďmi vrátane detí, z ktorých väčšina pochádza zo Slovenska.

Vykorisťované osoby údajne žili vo veľmi nepriaznivých podmienkach, bez prístupu k sociálnym službám a takmer bez príjmu. Tento prípad aj Slovákom pripomenul, že nebezpečenstvo novodobého otroctva sa nevyhýba ani občanom Slovenskej republiky. Slovensko podľa hodnotiacej správy vlády USA za rok 2012 o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, totiž už nie je len zdrojovou či tranzitnou krajinou, ale najnovšie aj cieľovou krajinou. Znamená to, že ženy z krajín ako Ukrajina, Moldavsko, Bulharsko, Rumunsko a potenciálne aj ženy a muži z Vietnamu sú zneužívaní na prácu alebo nútené žobranie v SR. Krajinou, v ktorej bolo doposiaľ zazname-

naných najviac prípadov obchodovania s občanmi Slovenskej republiky, zostáva Veľká Británia. Ide o mužov, ženy i deti, ktorí sú vystavení obchodovaniu s ľuďmi za účelom sexuálneho vykorisťovania a nútenej práce. Nadmerne zraniteľní sú občania rómskej národnosti, nútení k žobraní vo Švajčiarsku a iných krajinách západnej Európy. Obchodníci s ľuďmi, najmä prominentnejší Rómovia vyhľadávajú svoje obete prostredníctvom rodinných, susedských kontaktov a zameriavajú sa hlavne na jednotlivcov so zdravotným postihnutím, veľkými dlhmi alebo na deti, ktoré opustia brány zariadení ústavnej starostlivosti.

Pomoc Charity

Na tento čoraz závažnejší a rastúci fenomén reaguje aj Slovenská katolícka charita (SKCH). Od roku 2008 participujeme na plnení Národného programu Ministerstva vnútra SR na boj proti obchodovaniu s ľuďmi svojimi preventívnymi a osvetovými aktivitami, reintegráciou obetí obchodovania s ľuďmi do spoločnosti, ale aj vyhľadávaním potenciálnych obetí na rizikových miestach. Ľuďom, ktorí sa stali obeťmi obchodovania, Charita poskytuje komplexnú pomoc od opätovného vybavovania dokladov, cez zdravotnú, psychologickú a sociálnu starostlivosť, možnosť dokončiť si vzdelanie či získať vyššiu kvalifikáciu, až po možnosť utajeného ubytovania. Minulý rok zaradila SKCH do programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi 10 obetí.

Trendy sa menia...

Hlavnými faktormi rastúceho obchodovania s ľuďmi je vysoký dopyt po komerčnom sexe a lacnej pracovnej sile. Ide o veľký biznis zločineckých sietí, pre ktoré ide čím ďalej tým viac o lukratívny zdroj zisku. Medzinárodná organizácia pre migráciu však uvádza, že trendy v rámci problematiky obchodovania s ľuďmi sa menia. Pred niekoľkými rokmi prevládalo v súvislosti s obchodovaním s ľuďmi najmä sexuálne vykorisťovanie, dnes sa naopak stále viac stretávame so zneužívaním na nútenú prácu. Na medzinárodnej konferencii vo Varšave, ktorá sa uskutočnila koncom novembra 2013 a venovala sa obchodovaniu s ľuďmi, odborníci upozornili, že za obchodovaním sú často práve bezcharakterní personalisti a

foto: Michal Fuller

Hlavnými faktormi rastúceho obchodovania s ľuďmi je vysoký dopyt po komerčnom sexe a lacnej pracovnej sile. Ide o veľký biznis zločineckých sietí, pre ktoré je čím ďalej tým viac lukratívny zdroj zisku.

zamestnávateľa, ktorí vystavujú zraniteľných pracovníkov podradným životným a pracovným podmienkam. Ide väčšinou o „atypické“ formy zamestnania a spleť reťazce subdodávateľov, pre ktorých sú zamestnanci nútení pracovať dlhé hodiny za nízke alebo žiadne mzdy. Navyše si niektoré personálne agentúry účtujú za služby ako vybavenie víz, zdravotných a iných povolení, transport a ubytovanie premrštené poplatky. Agentúry lákajú svoje obeť na inzeráty so zaujímavými pracovnými ponukami, no pracovné zmluvy bývajú po príchode do cieľovej krajiny nezriedka zmenené, poskytujú nižšie mzdy alebo odlišné pracovné podmienky ako boli pôvodne sľúbené. Ďalšou formou, ktorá v súčasnosti v Anglicku naberá na intenzite sú nútené sobášne európskych žien s mužmi, najčastejšie občanmi Pakistanu, ktorí sa tak snažia získať povolenie na pobyt.

Prevencie

SKCH v rámci preventívnych aktivít pravidelne navštevuje stredné školy, detské domovy, pastoračné centrá ako aj zariadenia pre žiadateľov o azyl a útvary policajného zaistenia. Prostredníctvom prednášok, premietania filmov, distribúcie informačných materiálov a interaktívnych diskusií zvyšuje povedomie o negatívnom jave obchodovania. Nedávne odhalenie šokujúceho obchodovania so slovenskými občanmi predstavuje len vrchol ľadovca. Chudoba, nízke vzdelanie a nedostatočné pracovné príležitosti spôsobujú, že niektorí slovenskí občania podceňujú riziká a pre vidinu lepšej budúcnosti sa sami nevedomky ženú do pazúrov prefíkaných obchodníkov.

Anna Bartošová

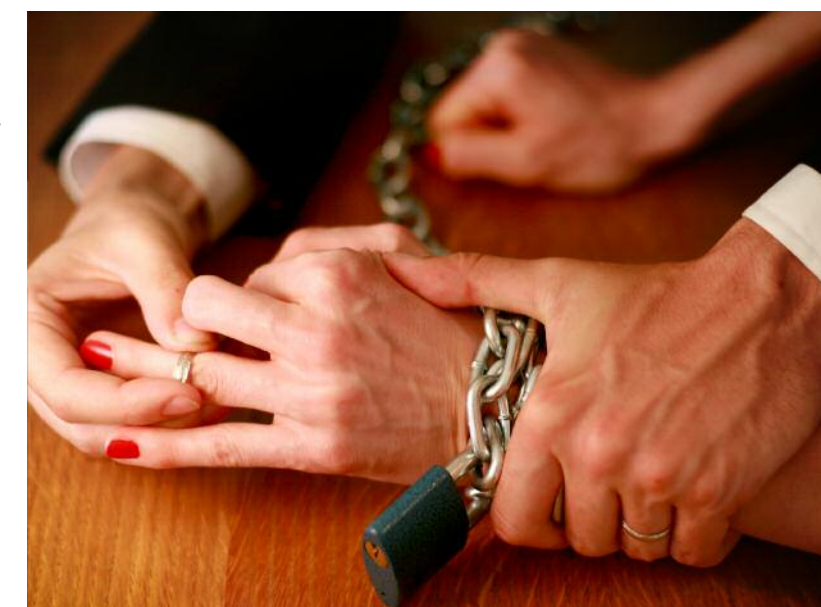

foto: Michal Fuller

Obchod s ľuďmi je výnosnejší ako nelegálny predaj zbraní

Od roku 2008 prostredníctvom projektu STOP obchodovaniu s ľuďmi bojuje proti novodobému otroctvu, teda obchodu s ľuďmi a pomáha obetiam vrátiť sa plnohodnotne späť do spoločnosti. O svojej práci v rozhovore prezradí viac projektová manažérka Andrea Bezáková (s. Bohdana, CJ).

V programe Ministerstva vnútra SR na pomoc obetiam obchodu s ľuďmi bolo od jeho vzniku zaradených 150 obetí. Do polovice októbra tohto roku ich bolo 22. Nie sú to malé čísla, keďže sa hovorí, že ide o rozrastajúci sa fenomén, ktorý ohrozuje čoraz viac ľudí?

Na tomto mieste si musíme pripomenúť, že oproti iným trestným činom v Slovenskej republike je tento trestný čin len promile. Veľký dôraz na tento problém sa dáva hlavne kvôli tomu, že ide o medzinárodný organizovaný zločin, boj s mafiou. Preto je potrebné, aby boli do tohto boja zakomponované viaceré zložky. Boj proti medzinárodnému organizovanému zločinu vyžaduje medzinárodnú organizovanú spoluprácu. Ďalší aspekt, prečo sa venuje veľká pozornosť tomuto zločinu je ten, že na základe posledných štatistík Európskej únie, sa stáva druhým najvýnosnejším obchodom na svete, hneď po drogách, dokonca sa dostal pred zbrane. Obchod so zbraňami je obchod s neživým materiálom, ale obchod s ľuďmi je obchod s ľudským životom, jeho slobodou, psychickou, zdravím...

Nízke čísla teda hovoria o tom, že na Slovensku obchodovanie s ľuďmi nie je taký problém ako v západných krajinách?

Áno, nízke čísla obetí obchodovania s ľuďmi, ktoré boli zaradené do programu ministerstva vnútra, sú z toho dôvodu, že my ešte stále nie sme, Bohu vďaka, atraktívna krajina pre obchodníkov s ľuďmi. Za posledné roky sa síce objavili u nás niektoré zahraničné obete, čím sme sa stali cieľovou krajinou, ale to bolo len pár obetí. Hlavne v cieľových krajinách obchod vzrastá, to je vo vyspelých krajinách Európskej únie. ako je Nemecko, Veľká Británia, Taliansko, Francúzsko, Španielsko, Holandsko, ale aj v USA či Japonsku. Taktiež za posledné roky urobilo Slovensko veľký posun v informovanosti, v prevencii, v osвете tohto fenoménu, preto Slováci idúci pracovať do zahraničia sú už vyzbrojení užitočnými radami

pred vycestovaním do zahraničia, ako rozlíšiť legálnu agentúru od ilegálnej, pravý inzerát od falošného...

Áký je tvoj odhad, koľko ľudí zo Slovenska je ročne zobchodovaných a aké sú dôvody?

Tie čísla sa stále u nás pohybujú do tých 50 obetí, to sú počty obetí, ktoré boli identifikované a potom tie, ktoré vstúpili do programu ministerstva vnútra na pomoc obetiam U nás je nový fenomén obchodovania ľudí rómskej národnosti z rómskych komunit z východného Slovenska, kde obchodníkom aj obeťou sú Rómovia. Deje sa to najmä v Anglicku, v mestách ako je Londýn, Sheffield, Birmingham, Manchester. V poslednom období sa rozvinul obchod na nútené sobáše, pri čom sú slovenské Rómky obchodované na uzavretie manželstva v Anglicku za ľudí z Pakistanu, ktorí chcú získať pobyt v EÚ.

Ako je na tom Slovensko v porovnaní s okolitými krajinami a v porovnaní so západnými krajinami?

Je zaujímavé, že okolité krajiny, ktoré sú v EÚ sú aj cieľovými krajinami a Slovensko nie je, resp. začína byť, ale len postupne. My sme hlavne zdrojová krajina a tiež cez nás je tranzit z Ukrajiny, Ruska, Bieloruska, Moldavska, Vietnamu, Číny, do vyspelých krajín EÚ. Napr. Česká republika na rozdiel od Slovenska ju dlhšie cieľovou krajinou pre obchodníkov s ľuďmi.

SKCH mala od roku 2008, kedy začala spolupracovať na boji proti obchodovaniu s ľuďmi vo svojej starostlivosti 25 klientov, teda obetí obchodovania s ľuďmi. Viš na základe toho povedať, ktoré skupiny ľudí sú najohrozenejšie?

Tak sú to Rómovia, bývalí odchovanci z detských domovov a ľudia dlhodobo nezamestnaní.

Čo je súčasťou našej pomoci obetiam?

Máme tzv. reintegračný program, ten ľuďom, ktorí sa stali obeťou obchodovania poskytuje komplexnú pomoc od opätovného vybavovania dokladov, cez zdravotnú, psychologickú a sociálnu starostlivosť, možnosť dokončenia vzdelania či získania kvalifikácie, až po možnosť utajeného ubytovania, najmä v prípade, že obeť nemá vlastný domov, alebo bola by pri začatí vyšetrovania ohrozená páchatelmi. Východiskom je vždy konkrétna situácia daného človeka a jeho potreby. Cieľom reintegračného programu pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi je izolácia obetí z kriminálneho prostredia, vrátenie možnosti aktívnej účasti na normálnom živote, znova nájdenie svojej dôstojnosti a slobôd, prevzatie plnej zodpovednosti za svoj ďalší život a získanie stratenej dôvery vo svoje okolie a samých seba.

Druhým pilierom nášho projektu, okrem spomínanej priamej pomoci, sú preventívne aktivity. Na koho sú zamerané priority a aká je odozva?

Prevencie robíme po stredných školách a učilištiach cez projekt Červené stužky, ktorý je zameraný tiež na prevenciu HIV/AIDS. Cieľovou skupinou na realizáciu prevencie sú detské a reedukačné domovy, domovy na pol cesty, rómske komunitné centrá, zariadenia pre žiadateľov o azyl a útvary policajného zaistenia.

Podceňujú Slováci stále riziká, keď si hľadajú prácu v zahraničí alebo sa to postupne mení k lepšiemu?

Ako som už vyššie spomínala, Slováci sú opatrnejší, zvýšil sa aj počet hovorov na Národnú linku pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi, ktorá je bezplatná. Na nej si ľudia overujú inzeráty, agentúry... Číslo na ňu je 0800 800 818.

Lukáš Melicher

foto: Ivan Duda

foto: Lukáš Melicher

Kampaň GIFT box Slovakia: Nenechajte sa nalákať

Obchodovanie s ľuďmi do istej miery pripomína pekný zabalený darček. Veľká mašľa, pekný baliaci papier, výstižné pranie, ale aj očakávanie čo obdarovaného vo vnútri čaká.

Na druhej strane lukratívna ponuka práce, výborný plat a jednoduché podmienky, ktoré splní väčšina ľudí. Takto niektorí obchodníci s ľuďmi lákajú svoje potenciálne obete. Preto sa vo vybraných Slovenských mestách budete môcť počas roka 2014 stretnúť s veľkou darčekovou škatuľou, ktorou sa vás Slovenská katolícka charita (SKCH) bude snažiť upozorniť na možné riziká pred cestou za prácou do zahraničia.

Neverte všetkým sľubom

S touto myšlienkou v rámci boja proti obchodovaniu prišli organizácie STOP THE TRAFFIK a UN.GIFT. Vďaka ich súhlasu bude môcť SKCH v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR kampaň GIFT box Slovakia: Ľudia nie sú na predaj uskutočniť aj na Slovensku. UN.GIFT a STOP THE TRAFFIC vytvorili „GIFT box“ počas Olympiády v Londýne 2012 a snažili sa tak nenásilným spôsobom inšpirovať britských aj

zahraničných návštevníkov k aktívnemu postoju v boji proti tomuto javu. „GIFT box“ je verejná inštalácia s rozmermi 3 x 2 metre, ktorá má verejnosti demonštrovať, ako môžu byť obete obchodovania oklamané. Za sľubmi neodolateľných možností, ktoré priťahujú ľudí ku škatuliam, je v ich vnútri odhalená drsná realita obchodovania s ľuďmi. GIFT boxy boli v Anglicku v štyroch rôznych verziách a každá prezentovala jednu z najčastejších sa vyskytujúcich foriem obchodovania s ľuďmi: domáce otroctvo, nútená pouličná kriminalita, sexuálne zneužívanie a nútená práca.

GIFT box Slovakia

„Slovenská katolícka charita inšpirovaná touto kampaňou získala od organizácie STOP THE TRAFFIC licenciu. Vďaka nadšeniu a šikovnosti pracovníkov SKCH a fotografa Michala Fuliera, sa nám podarilo vytvoriť slovenskú verziu GIFT boxu, takže GIFT box Slovakia je na

svete,“ povedala projektová manažérka projektu Pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi Andrea Bezáková.

Dodala, že kampaň je jedinečný spôsob ako zvýšiť povedomie o obchodovaní s ľuďmi. Pútavý obal plný sľubov a ponúk pozýva nahliadnuť dovnútra, ale až vnútri ľudia zistia, že realita je úplne iná. „Toto je iba začiatok. Ak chceme zastaviť nákup a predaj ľudí, potrebujeme, aby každý človek vedel, čo obchodovanie s ľuďmi je a čo môže robiť. V rámci tejto kampane budeme širokej verejnosti rozdávať letáky s užitočnými radami pred vycestovaním do zahraničia a kontaktmi na linky pomoci, pomáhajúce organizácie na Slovensku ale aj organizácie, ktoré pomáhajú cudzincom v núdzi v zahraničí,“ dodala Andrea Bezáková.

Lukáš Melicher

FORMY OBCHODOVANIA S ĽUĎMI:

- Nútená práca
- Sexuálne vykorisťovanie a pornografia
- Nútené sobáš
- Nútené žobranie
- Kriminálne aktivity (napr. v drogovom biznise)
- Predaj ľudských orgánov

PREDANÝ DO OTROCTVA

Peter si potreboval prívýrobiť na vlastné bývanie. Zopár známych z okolia už v Anglicku bolo a tak nemal dôvod pochybovať o bezpečnosti a úspechu plánovanej cesty. Skamarátmi našli personálnu agentúru, cez ktorú sa dostali do malého mesta severne od Londýna. Práca na stavbe aj podmienky však na mieste od začiatku vyzerali inak, ako im bolo sľúbené. Denne fahali 12 až 16 hodín namiesto ôsmich, za sprostredkované ubytovanie im stahovali vysoké sumy, strava bola slabá, ak vôbec nejaká bola, výplaty aniž čas meškali...

Peter a jeho kolegovia sa pohybovali len na určených miestach a vždy pod dozorom, bola obmedzovaná ich osobná sloboda. Keď sa niekto ozval, začali sa im vyhrožovať, jedného kamaráta po neúspešnom pokuse o útek demonštratívne zbili. Po pár týždňoch pochopili, že sa odísať ľahko nedostanú, že podmienky nie sú zlé len zhodou okolností, nezmenia sa k lepšiemu a že boli pravdepodobne predaní. Doklady im hneď na začiatku vzali, jazyk nevedel, a tak boli ich možnosti na záchranu obmedzené. Po istom čase sa im však podarilo ujsť a v blízkej nemocnici požiadať o pomoc. S pomocou tímu náhliadajú na políciu vypovedali, za asistencie mimovládnych organizácií sa bez peňazí vrátili domov. Peter, 38

Každoročne vycestuje za prácou do zahraničia veľké množstvo Slovákov ako Peter. Mnohí sú bez svojho vedomia predaní za novodobých otrokov ešte na Slovensku. Často vôbec netušia, čo sa im v zahraničí stalo a v prípade šťastného úteku po návrate domov pomoc nevyhľadajú, hanbia sa a bojujú s traumami sami.

DRŽALI MA V IZOLÁCII, NEVEDEL SOM AKÝ JE DEŇ.

UROBILI ZO MŇA OTROKA.

Gift box zachytáva príbehy ľudí, ktorí boli zobchodovaní

foto: Lukáš Melicher

Vyzbierali sme viac ako 18 ton potravín

Prvá celoslovenská potravinová zbierka priniesla ľuďom v núdzi 18 ton trvanlivých potravín a jednu tonu drogérie a hygienických potrieb. Slovenská katolícka charita vyzbierala potraviny v hodnote 22 100 eur.

Cestoviny, múka, strukoviny, ryža, olej, mlieko a toaletný papier. To sú potraviny, ktoré dobrovoľníci, zamestnanci a klienti SKCH počas potravinovej zbierky najčastejšie vyzbierali v 26 predajniach Tesco po celom Slovensku. Zbierku organizovala spoločnosť Tesco Stores SR, a.s. v spolupráci s Charitou a organizáciou Depaul Slovensko od 14. do 20. novembra 2013.

„Ďakujem všetkým ľuďom, ktorí sa do zbierky zapojili, našim dobrovoľníkom, klientom, zamestnanom a spoločnosti Tesco Stores SR, a.s. Ukázalo sa, že darovať potraviny pred blížiacou sa zimou a Vianocami považuje mnoho ľudí za správny spôsob pomoci. Darcovia sa mohli sami rozhodnúť, čo poputuje ľuďom v núdzi, a darovali im kvalitné potraviny, čo je o to cennejšie. Pre naše diecézne a arcidiecézne charity, kolegov a klientov to bola úplne nová skúsenosť a pomôže nám hmatateľne pomáhať stovkám chudobných a núdných rodín, ale aj klientov rôznych našich sociálnych zariadení,“ povedal generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Najlepšie výsledky mala Bratislavská arcidiecézna charita, ktorá zbierala v predajni na Kamennom námestí v Bratislave, kde vyzbierali potraviny v hodnote takmer 4000 eur. Ďalšími mestami s nad-

priemernými darmi boli Žilina, Čadca, Brezno a Pezinok. Okrem potravín sa nám podarilo vyzbierať aj 3500 eur v hotovosti. Spoločnosť Tesco Stores SR k tejto sume pridá ešte finančný dar 20 percent z hodnoty vyzbieraného tovaru.

„Chcel by som sa poďakovať všetkým zákazníkom a dobrovoľníkom, že vďaka ich štedrosti a ochote pomôcť sa podarilo aj na Slovensku naštartovať aktivitu, ktorá je v iných krajinách Európy bežná. Solidarita s núdnymi je veľmi potrebná a najmä v zimnom období sa ľudia odkázaní na pomoc iných nevedia o seba postarať. Takto sa nám spoločne podarilo ukázať, že ich potreby nám nie sú ľahostajné,“ hovorí Michal Dyttert, člen predstavenstva spoločnosti Tesco Stores SR, a.s.

Potravinová zbierka okrem Slovenska prebieha aj vo Veľkej Británii, Írsku, Poľsku, Českej republike a Maďarsku. Prostredníctvom SKCH sa do nej zapojila Gréckokatolícka charita Prešov, Spišská katolícka charita, Arcidiecézna charita Trnava, Diecézna charita Žilina, Diecézna charita Rožňava, Arcidiecézna charita Košice, Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice, Bratislavská arcidiecézna charita, Charita Modra, Charita Komárno a Azylový dom Emauz v Holíči.

Lukáš Melicher

foto: Lukáš Melicher

Veselého darcu miluje Boh

Nápad Tesca usporiadať zbierku potravín pre núdných sa stretol s veľmi dobrými odozvami. Mnohí sa pristavili a hovorili, že je to skvelý nápad. Viacerí hovorili, že majú problém dávať ľuďom bez domova peniaze, lebo sa boja, že to minú na alkohol alebo drogy, ale potraviny dajú veľmi radi. Zaujímali sa o to, kam pôjdu potraviny. Zbierali sme v Tescu na Kamennom námestí v Bratislave pre viaceré organizácie: Milosrdných bratov - pre Domov sv. Jána z Boha, Sklad solidarity, ktorý prevádzkuje Slovenská katolícka charita, Sociálne centrum Šurany Spolku sv. Vincenta De Paul a pre rodiny i jednotlivcov, ktorí chodia do našej charity. S vyzbieranými potravinami sa chceme ešte podeliť aj so sestrami Matky Terezy a časť odovzdať otcovi Srhoľcovi pre bezdomovcov, o ktorých sa stará. Po zbierke s úžasom konštatujeme, že ľudia sú veľmi štedrí! Výsledky hovoria za všetko: za šesť dní sme vyzbierali 2 915,6 kg potravín v hodnote 3 988,23 eura a financie v hodnote 638,84 eura.

Najštedrejší boli seniori. Zatiaľ čo z ľudí, ktorí vyzerali veľmi solventne, sa pristavil len málokto...

Skeptické a pesimistické názory sme sa snažili v krátkej komunikácii zmeniť z reaktívnych na proaktívne v prospech núdných. Celú akciu sme mohli úspešne zvládnuť aj vďaka ochote, ústretovosti a veľmi dobrej spolupráci s manažmentom i pracovníkmi Tesca na Kamennom námestí v Bratislave, kolegami zo Slovenskej katolíckej charity a našimi skvelými dobrovoľníkmi. Tešíme sa, že sme mohli byť znamením solidarity a bratskej lásky, ktorá sa v dnešnom dravom svete vytráca.

Mária Horváthová

Hodnota vyzbieraných potravín	
Diecézna charita Žilina	4216,63 €
Gréckokatolícka charita Prešov	1190,43 €
Bratislavská arcidiecézna charita	3989,93 €
Spišská katolícka charita	3791,18 €
Trnavská arcidiecézna charita	96,97 €
Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice	1553,95 €
Arcidiecézna charita Košice	1475,34 €
Diecézna charita Rožňava	3814,26 €
Charita Komárno	220,08 €
Charita Modra	1328,03 €
AD Holíč	433,37 €
spolu	22110,17 €

foto: archív SKCH

Ponuka nádeje na lepší život

Slovenská katolícka charita podáva pomocnú ruku maloletým bez sprievodu prostredníctvom projektu Bakhita Plus, ktorý realizuje v spolupráci s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

Do konca roka 2013 bol projekt realizovaný v zariadeniach v Medzilaborciach a Hornom Orechovom. Od januára 2014 však maloletí bez sprievodu budú umiestňovaní už len v Detskom domove v Medzilaborciach. Je preto vhodný čas bilancovať, čo projekt v Hornom Orechovom priniesol.

Detský domov navštevujeme podľa potreby. Niekedy raz za týždeň inokedy viac krát. Záleží to najmä od počtu klientov nachádzajúcich sa v zariadení. Projekt BAKITHA PLUS poskytuje klientom psychologickú pomoc, vyučovanie slovenského jazyka a tiež voľnočasové aktivity.

Komu to vlastne pomáhame?

Ako jedna zo skupiniek migrantov každoročne prichádzajú na Slovensko aj odlúčené deti. Kto je odlúčené dieťa? Je to dieťa, ktoré na naše územie prichádza bez sprievodu rodičov, či dospelých osoby, iného príbuzného. Na otázku prečo sú práve na Slovensku nepoznajú odpoveď. Mnohí z nich boli oklamaní ich prevádzачmi, ktorí im na území Slovenska povedali, že sú v inej krajine. Oklamaní nevedia ako ďalej, sú bez stravy, spánku ... Blúdia v lese až kým ich nenájde polícia. Poučení svojimi prevádzачmi vedia, že pri odpovediach na rôzne otázky polície majú použiť slovíčko azyl. Takto sa dostávajú k nám, do Detského domova pre maloletých bez sprievodu v Hornom Orechovom a Detského domova Lastovička. Keď prídu, bývajú unavení, vysilení, neumytí, dezorientovaní. Nevedia kde sú, čo s nimi bude ďalej a čo ich čaká v krajine, do ktorej sa dostali. Polícia potom ako odchytiť takéto dieťa informuje príslušný úrad práce v mieste, kde bol maloletý zachytený. Úrad je povinný do 24 hodín ustanoviť maloletému opatrovníka. Opatrovník zastupuje rodičov dieťaťa a koná v jeho najlepšom záujme v azylovej procedúre na Slovensku. V prípade, že prevádzачi rozdelili rodinu, úlohou opatrovníka je čo v najkratšej dobe zabezpečiť podľa práv SR a medzinárodných zmlúv čo možno najrýchlejšie zlúčenie rodiny.

Spríjemniť deťom pobyt na Slovensku

Často sa pýtajú: Kedy pôjdem za mamou, otcom? Kedy budeme spolu? V detskom domove pôsobím ako sociálna poradkyňa. Mojou úlohou je v prvom rade zabezpečiť voľno časové aktivity, porozprávať sa s nimi a pokúsiť sa aspoň trochu zmierniť ich momentálnu situáciu. Veľmi ich trápi čo je s ich rodinami. Sú si vedomí toho, že už nikdy nemusia vidieť svojich najbližších – mamu, otca, súrodencov.

Keď počúvam príbehy týchto detí, často si kladiem veľa otázok. Vedeli by sme si mi vôbec predstaviť, že máme 9 - 12 rokov a boli by sme odlúčení od svojich rodičov, najbližšej rodiny v úplne cudzej krajine? Vieme byť vďační za to čo máme? Tieto deti sú veľmi skromné, podelili by sa s vami aj o to posledné čo majú. Veľmi peknú skúsenosť sme mali, keď sme sa s nimi prvý krát stretli. Sedeli sme na ihrisku a vychovávateľ im doniesol horalky na olovrant. Tieto deti prvé čo bolo, otvorili horalku a dali nám, podelili sa. Bolo to niečo silné. Tam vzniká ďalšia otázka. Kedy som sa ja naposledy s niekým dokázala o niečo podeliť? Nedávno som bola so svojimi klientmi na Trenčianskom hrade spolu s jednou dobrovoľníčkou. Dobrovoľníčka im išla dať keksík. Prvé, čo deti spravili bolo, že sa jej pozreli do tašky a povedali jej: „Nechcem, lebo je to tvoje. Keď dáš mne, ty maš nebudeš.“ Z toho, aké mali oni vnímanie ostali sme úplne v šoku.

Často krát stačí len objatie

20. júna je deň utečencov. V tomto roku boli pre našich zverencov pripravené rôzne aktivity, napríklad: športové, prechádzkové a výtvarné. Neboli sme si istí, či ich náš program zaujme, no boli sme veľmi milo prekvapení ich pozitívnym prístupom.

Deti sa potešia čomukoľvek – hlavne vašej prítomnosti, spoločnej hre ich obľúbeného futbalu, prechádzke po okolí, či návšteve kina. Vďaka projektu Bakhita Plus mnohí z nich mohli prvý krát v živote navštíviť kino, za čo boli veľmi vďační. Vec, pre nás úplne bežná, bola pre nich niečím novým, výnimočným, fascinujúcim. Nevníмали to ako samozrejmosť. Tieto deti ma naučili aké veľmi dôležité je objatie. Objatie, ktorým vyjadrujeme svoju lásku, vďaka ľuďom vo svojom okolí. Vďaka týmto objatiám, prejavom vďačnosti sa utvrdzujem v tom, že sa oplatí s nimi pracovať a dať im nádej - nádej na nový život v novej krajine, naučiť ich jazyk a pomôcť im naplniť ich túžby a priania.

Možno vás zaujme i otázka ich ďalšieho smerovania po tom, ako budú mať 18 rokov. Treba konštatovať, že tieto deti to vidia veľmi jednoducho, akoby cez ružové okuliare. Myslia si, že keď dovŕšia „vysnivanú“ 18, odídu z detského domova a začnú zarábať. Často si veľmi nevedomujú dôležitosť znalosti slovenského jazyka. Niekedy si ani nevedomujú cenu práce, ubytovania, stravovania v SR. Preto jednou z našich úloh bolo tiež poukázať im na dôležitosť vzdelania. Do akej miery a či vôbec sa nám to podarilo, ukáže až čas. Verím však, že tým, ktorí boli snaživí a chcú na našom území zostať, sa to aj podarí. Viem, že si chcú nájsť prácu, aby mohli poslať peniaze domov rodinám, ktoré ich poslali za lepším životom. Nie všetci, ktorým sa v rámci projektu pomáhalo, chcú na našom území aj zostať. Situácia, kedy tieto deti aj počas realizácie projektu z nášho územia odchádzajú, nie je vôbec výnimočná. Sme pre nich len tranzitnou krajinou. Sú však i takí, ktorí chcú ostať žiť plnohodnotný nový život v našej krajine a tak sa snažia zlepšiť si svoje šance učením sa slovenčiny. Niektoré z detí vo svojej krajine do školy vôbec nechodili, nevedia písať ani vo svojom vlastnom jazyku, no v ich očiach vidíte silné rozhodnutie a odhodlanie učiť sa v tom našom, aby tu mohli zostať. Venovali sme im maximum svojej energie, času a lásky...

Pri tejto práci je pre mňa veľkým povzbudením to, že deti, ktoré žiadali o zlúčenie rodiny v tretej krajine Európskej únie, sa mi i po roku ozývajú cez internet. Je to pre mňa odpoveď, že projekt a práca Slovenskej katolíckej charity má pre tieto deti v zariadeniach veľký zmysel.

Lenka Berová

Sociálna poradkyňa klientov v Hornom Orechovom

Časopis je nepredajný a vyšiel vďaka projektu SKCH s názvom Bakhita Plus, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín programu Solidarita pri riadení migračných tokov.

foto: archív Miroslava Vojtku

Práca s deťmi je krásna, ale nie vždy jednoduchá

Pri práci s maloletými deťmi bez sprievodu už zažil najrôznejšie situácie. V rozhovore nám Miroslav Vojtko, sociálny poradca klientov v Medzilaborciach, prezradí ako tieto deti vnímajú svoj pobyt na Slovensku, ako aj to, čo ho pri tejto práci dokáže stále dojať.

Odkiaľ prevažne pochádzajú deti, s ktorými si mal doteraz možnosť pracovať?

Deti s ktorými som doteraz pracoval boli prevažne z krajín, kde prebieha vojnový konflikt alebo z krajín, kde boli prenasledovaní kvôli náboženstvu. Predovšetkým sú to deti zo Somálska a Afganistanu, ale v našom zariadení sa už objavili aj deti, ktoré pochádzali z Eritrei či zo Sierra Leone.

Ako tieto deti vnímajú skutočnosť, že sa zrazu ocitli na Slovensku, v krajine, ktorá je pre nich úplne neznáma?

V prvom rade sú radi, že sa dostali zo

svojej rodnej krajiny, že prežili transport a že sa ocitli v Európskej únii, kde sa nemusia báť o svoj život. To, že sú na Slovensku veľakrát ani nevedia, keďže mnohí našu krajinu nepoznajú. Až po rozhovore s nimi im približujem Slovensko ako demokratickú krajinu a ubezpečujem ich, že tu sú v bezpečí a nič im nehrozí.

Ako vyzerá tvoja práca s deťmi?

S deťmi som už od ich príchodu k nám, kedy ich prevezmem, ubytujem a podám základné informácie ohľadne nášho zariadenia. Okrem povinnej agendy a vedenia ich

spisovej dokumentácie, s nimi trávim veľa času, či už rozhovormi, alebo pre nich pripravím voľno časové aktivity. Snažím sa získať ich dôveru a chcem aby tu cítili bezpečie.

Ako s deťmi komunikuješ keďže nie každé z nich ovláda angličtinu či francúzštinu?

Doteraz sme nezaznamenali problém v komunikácii. Hoci nie všetci ovládajú cudzí jazyk, v skupine sa vždy nachádza niekto, kto anglický jazyk ovláda a pretlmočí im podávané informácie. Poniectí majú aj základy ruského jazyka, čo komunikáciu uľahčuje.

Slovensko je pre tieto deti zvyčajne tranzitnou krajinou. Javia počas pobytu vôbec púť o slovenskú kultúru?

Vzhľadom k tomu, že prevažná časť detí je moslimského vierovyznania, udržiujú si svoje zvyky a prezentujú svoju kultúru. Snažíme sa im vyjsť v tomto smere maximálne v ústrety po každej stránke. Hoci o slovenskú kultúru nejavia veľký záujem, rešpektujú ju a nerobí im problém v určitých situáciách sa aj prispôbiť.

Ako si možno predstaviť život dieťaťa v Detskom domove pre maloletých bez sprievodu?

Tak ako každé jedno dieťa v detskom domove, tak aj maloletý bez sprievodu je zaradený do skupiny, kde má rovnaké možnosti vzdelávania a voľno časových aktivít.

Pobyt týchto detí na Slovensku končí zvyčajne útekem. Prečo to tak podľa teba je?

Už od samého začiatku, kedy opúšťajú svoju krajinu, majú jasný cieľ svojej cesty. Väčšina z nich má v EÚ už nejakých známych, rodinu a ich kroky smerujú práve k nim. Ich cieľovou krajinou je prevažne Nemecko, Rakúsko a krajiny ako Švédsko a Nórsko, kde predpokladajú lepšie podmienky pre nový začiatok. My sme pre nich, tak ako si spomínala, stále len tranzitnou krajinou.

Ako sa deti ku sebe navzájom správajú?

Doteraz k vážnym konfliktom nedošlo. Deti sa navzájom rešpektujú, dokážu medzi sebou fungovať bez problémov. Ved' nachádzajú sa v podobnej situácii, sú na úteku, v cudzej krajine, bez rodičov a príbuzných. Preto zvyčajne držia spolu. Ku konfliktu medzi nimi dochádza len zriedkakedy a aj to sa prejavuje len ústnou výmenou názorov.

Ako vnímajú ľudia, že na ulici stretávajú aj takéto deti, pri ktorých je už na prvý pohľad zrejme, že nie sú zo Slovenska?

Keďže sme malé mesto ich exotický vzhľad je neprehliadnuteľný a vzbudzuje hneď pozornosť. Zvedavé pohľady našich

V čom ty vidíš potenciál tohto projektu/ práce s maloletými bez sprievodu?

Keďže vo svete dochádza k neustálym nepokojom a je predpoklad, že počet migrujúcich na našom území bude neustále stúpať, myslím si, že projekt má veľmi dobrý potenciál čo sa týka pomoci utečencom. Viem sa vcítiť do ich situácie, keď k nám prídu. Neznámi ľudia, jazyk, kultúra. V tej chvíli sa potrebujú na niekoho obrátiť, kto im bude oporou, poradí a pomôže sa zorientovať v novom prostredí a zmierniť ich momentálnu situáciu.

Dostal si sa už do situácie, kedy si si nevedel dať s niektorým dieťaťom pri práci rady?

Tieto deti sú iné, ako naše. Sú poznačené vojnovým konfliktom, neraz boli svedkami násillia páchanom na ich príbuzných. Tieto všetky negatívne skúsenosti na nich zanechali stopy, s ktorými sa museli vyrovnávať. Preto pôsobia oproti našim deťom dospelšie, zrelejšie. Snažím sa v nich vybudovať dôveru a volím skôr kamarátsky prístup. Vtedy sa dokážu viac uvoľniť, vyrozprávať

sa, hoci je to niekedy pre nich veľmi ťažké. Keď vidia, že ľudia okolo nich sa im snažia pomôcť sú bezproblémoví a ústretoví k spolupráci.

Je podľa teba povedomie verejnosti o problematike maloletých bez sprievodu dostatočné? Ako ho je možné podľa teba zvýšiť?

Myslím si, že informácií je dostatočné množstvo, pokiaľ sa človek o to zaujíma a informácie vyhľadáva. Ale celkovo verejnosť má k tomu ľahostajný prístup, lebo si myslia, že ich sa to netýka. Spoty v médiách, billboardy, reklama v dennej tlači, to všetko by prispelo k zvýšeniu povedomia ľudí ohľadne tejto problematiky.

Andrea Boboková

foto: archív Miroslava Vojtku

obyvateľov sú neodmysliteľnou súčasťou vždy keď deti opustia naše zariadenie počas vychádzky. Avšak vzhľadom k tomu, že už ich stretávajú častejšie zvykajú si a vedia, že sú to deti z nášho detského domova.

Čo ťa pri práci s maloletými bez sprievodu dokáže prekvapiť?

Zo začiatku, keď som s nimi začal pracovať ma dokázalo prekvapiť takmer všetko. Od ich vzhľadu, oblečenia až po ich tradície a zvyky. Teraz už viem, čo môžem očakávať a prekvapí ma niečo len zriedka. Skôr ma však dokážu dojať ich životné osudy, čím všetkým museli prejsť, čo všetko museli obetovať, opustiť rodinu a vydať sa do neznámej krajiny s vidinou lepšej budúcnosti.

Foto: Michal Fuller

Adopcia zlepšila podmienky desiatok albánskych rodín

Projekt Adopcia na diaľku® pomáha albánskym deťom a ich rodinám vďaka Slovenskej katolíckej charite a darcom zo Slovenska už od roku 2005. O tom ako sa projektu v tejto balkánskej krajine darí, sme sa zhovárali s koordinátorkou projektu Máriou Takáčovou.

V júni tohto roku si bola na monitorovacej návšteve, ako sa projektu v tejto balkánskej krajine darí po 8 rokoch?

Vďaka obetavej pomoci slovenských dobrodincov nastal v misii sestier saleziániek, ktoré v Albánsku pracujú na troch miestach, výrazný pokrok. V prímorskej osade Tale – Bregdet sa sestra Magda Cerovská s dvomi spolusestrami venuje práci s deťmi a mladými dievčatami a chlapcami, ktorí by inak nemali šance poznať iný spôsob života, ako je pásť ovce či dobytok. Museli by ostať doma bez možnosti dostať dobrú výchovu a pokračovať v ďalšom vzdelávaní i v osobnom rozvoji. Zásluhou sestier má miestna mládež príležitosť absolvovať odborné kurzy s praxou, certifikované albánskym ministerstvom práce, a perspektívu zamestnania. Deti môžu navštevovať materskú školu v centre Laura Vicuña a núdzne rodiny, ktoré často nemajú žiadny príjem, dostávajú materiálnu pomoc na prežitie.

Čo považuješ za najväčší posun od roku 2005?

Keď sestry na začiatku prišli do osady, našli tam pre dnešného človeka už nepredstaviteľnú biedu. Deti bezcieľne postávajúce vonku, ktoré predtým nikdy nevideli napríklad pero, fixky či hračku. Mládež zamestnanú len na poli alebo pasúcu ovce, kozy, kravy. Rodičov, z ktorých mnohí boli negramotní, pretože predtým žili len v horách, kam sa museli stiahnuť za bývalého režimu, ktorý vyhladzoval akékoľvek náboženstvo. Dnes tieto deti zažívajú úplne iný svet. Každý deň po škole môžu ísť do nového centra Laura Vicuña, ktoré bolo uvedené do prevádzky a posvätené v marci 2012. Tu si robia úlohy, športujú, majú doučovanie, učia sa cudzie jazyky, navštevujú záujmové krúžky a tiež chodia na katechizmus a pripravujú sa k sviatostiam.

Znie to až neuveriteľne...

A to nie je všetko! Starší chodia do odborných kurzov ako je výpočtová technika, pekáč - cukrár, sekretárky, angličtina. Niektorí nadaní chlapci a dievčatá študujú na vysokých školách. Ďalej v skleníku v areáli centra si pestujú zeleninu pre vlastnú spotrebu. Z produktov kuchárskeho kurzu sa najedia jeho absolventi aj malí škôlkari. O tých sa starajú dve učiteľky, ktoré si sestry vyškoliли spomedzi dievčat predtým tiež podporovaných cez projekt adopcie. Inštruktori kurzov majú zároveň zabezpečený aspoň nejaký zárobok. Toto všetko dokázali sestry aj s podporou štedrých dobrodincov zo Slovenska.

Určite ste počas návštevy hovorili aj o víziách a plánoch projektu do budúcnosti, môžeš niektoré spomenúť?

Sestry ešte čaká dostavba druhej budovy centra, kde plánujú samostatnú škôlku pre najmenšie deti, oratórium a kaplnku pre miestnych obyvateľov. Na dvoch poschodiach chcú zariadiť izby pre dievčatá z väčších vzdialeností, aby nemuseli na kurzy cestovať, a tiež na prenocovanie pre mladých, ktorí budú prichádzať na duchovné obnovy. Túžbou sestier je vytvoriť oázu pre rodiny, aby sem prichádzali aj matky a otcovia a spolu vytvárali rodinnú atmosféru. Aby mladí odovzdávali ďalej, čo sami dostali od rodičov - zachovanú vieru, lásku, všetko – v duchu výroku sv. Don Bosca: "Pán Ježiš nežiada veľa, On žiada všetko."

Aká je dnes v oblastiach, kde projekt beží, situácia? Čo sú najväčšie problémy a z akých rodín podporované deti pochádzajú?

Najväčším problémom miestnych ľudí je nedostatok možností zamestnať sa. Niektorí otcovia rodín majú nepravidelné pracovné príležitosti ako robotníci. Zopár ich malo šťastie nájsť si prácu v zahraničí napr. v Grécku, Taliansku či Nemecku, ale je to len dočasné, a tiež pre zložitú vybavovanie na úradoch sa často museli vrátiť do osady a začínať odznova. Väčšina však ostáva doma a rodiny žijú len z toho, čo si dopestujú na malých políčkach, alebo z chovu úžitkových zvierat. Ďalším problémom je krvná pomsta, ktorá je v mnohých rodinách zaštepovaná tradíciou, a potrvá ešte dosť dlho, kým sa ju podarí vykoreniť z ich života. Podaktorí otcovia ešte potrebujú pochopiť význam vzdelania zvlášť pre svoje dcéry, aby ich nenechali po základnej škole len v domácnosti, a tiež to, že ženy majú mať rovnaké práva ako muži aj v ich krajine.

Na koľkých miestach dnes adopcia v Albánsku prebieha?

Sestry Saleziánky pôsobia v albánskej metropole Tirane, v meste Shkoder a od roku 2005 komunita troch sestier aj v osade Tale – Bregdet.

Koľko detí aktuálne slovenskí darcovia v Albánsku podporujú? Majú o adopciu v Albánsku záujem napriek tomu, že ide o európsku krajinu?

Keďže o Albánsku všeobecne nie je toľko informácií ako sa dozvedáme napr. z dokumentov o Indii alebo iných častiach sveta, pre niektorých je neuveriteľné, že v Európe v dnešnej dobe existuje

ešte štát s takou zaostalosťou a chudobou. Na druhej strane dobrodinci priebežne pribúdajú a momentálne Slováci podporujú 292 albánskych detí a študentov. Okrem toho doteraz už dostalo touto formou pomoc ďalších 105 detí a mladých, ktorí už buď dokončili svoje vzdelanie, odsťahovali sa s rodičmi do iných miest, alebo z iných dôvodov už naďalej nie sú odkázaní na podporu cez tento projekt.

Projekt do značnej miery stojí na tom, že ho vedie slovenská sestra Magda Cerovská. Ako ju vnímajú miestni obyvatelia a aká je jej úloha?

Môžem povedať, že sestra Magda je správnou osobou na správnom mieste. Ona je nielen koordinátorkou, ale dušou a zároveň aj skutočnou zárukou celého projektu. Deti na nej doslova visia a mládež i rodičia si ju veľmi vážia. Jeden miestny učiteľ ju dokonca nazval slovenskou Matkou Terezou. Mnohí u nás ju tiež poznajú ešte z čias, keď pôsobila v komunite sestier saleziániek v Trnave a v Bratislave. A práve preto majú k nej takú dôveru, a tým aj voči samotnému projektu.

Foto: Michal Fuller

O projekte v Albánsku vznikol aj film. Kedy sa naň môžu darcovia tešiť a čo všetko zachytáva?

V júni tohto roku sme boli natočiť dokument o činnosti a aktivitách saleziánskeho centra Laura Vicuña. Sestra Ivica Kúšiková, SSsP, ktorú mnohí poznajú cez jej dokumenty o slovenských misionároch vo svete v sérii TV LUX „Moja misia“, ako aj cez jej viaceré profily osobností kresťanského života na Slovensku, pripravila spolu s fotografom Michalom Fulierom ďalší dokument s názvom „Albánsko – miesto kde môžem rásť“. Film prinesie obraz o živote chudobných rodín, detí a mládeže v Tale - Bregdet a o misii sestry Magdy Cerovskej v tejto osade. DVD bude distribuované začiatkom roka 2014 z SKCH všetkým adoptívnym rodičom, dobrodincom a záujemcom o projekt Adopcia na diaľku® – Albánsko.

Lukáš Melicher

Včelej farme na Ukrajine sa darí aj vďaka Slovákovi

Slovenská katolícka charita prispela včelej farme na zakúpenie dvadsiatich úľov, včiel, včelárskeho náradia potrebného k starostlivosti o chov včiel pre komunitu ľudí žijúcich pod hranicou chudoby na Ukrajine.

Foto: Martina Borčíková

Na farme Kovčeh v ukrajinskom mestečku Kolomyja zberali tohoročný med aj vďaka solidarite Slovákov. Chov včiel a produkcia vlastného medu sú súčasťou liečebno-rehabilitačnej farmy Kovčeh, ktorá je jedným z projektov Charity Kolomyjsko-Černiveckej eparchie. Farmu finančne podporili Arcidiecézna charita Olomouc (ACHO), Slovenská katolícka charita (SKCH) a Spišská katolícka charita (SpKCH).

SKCH sa rozhodla podporiť projekt chovu včiel, pretože produkcia medu bude slúžiť nielen pre vlastnú spotrebu, ale aj na získavanie financií potrebných na rozvíjanie charitatívnej činnosti. Finančná podpora ACHO, SpKCH a SKCH umožnila Charite Kolomyjsko-Černiveckej eparchie zakúpiť 20 veľkých kvalitných úľov zhotovených miestnymi remeselníkmi, včely, včelárske náradie potrebné k starostlivosti o chov včiel ako aj náradie na vyberanie medu zo včelích rámov.

Veľmi nás potešilo, že pracovníci farmy už počas toho roku zberali prvé plody svojej práce a aj my sme mohli počas našej návštevy na jeseň tohto roku ochutnať med z ich vlastnej produkcie. Súčasťou monitorovacej návštevy bola aj prehliadka ďalších projektov Charity Kolomyjsko-Černiveckej eparchie. V meste Kolomyja sme navštívili sociálne centrum, kde charitní pracovníci vydávajú stravu deťom ale

aj dospelým, ktorí sú v núdzi. Pred budovou Charity práve upravovali časť dvora na športový „kútik“, ktorý bude slúžiť deťom a mládeži na športové aktivity. Aj keď majú podmienky na vytvorenie ihriska iba minimálnych rozmerov, efekt bude veľký. Charita poskytuje v sociálnom centre deťom bezpečné prostredie, ako prevenciu pred kriminálnou činnosťou a drogami. Deti a mladí ľudia tu môžu tráviť mimoškolský čas zmysluplne a nepotulovať sa po uliciach. Deťom sa venuje psychologička, pedagogička a sociálni pracovníci. V jednej z miestností sociálneho centra poskytuje Charita aj základnú zdravotnícku starostlivosť, nakoľko mnoho ľudí z mesta Kolomyja, či okolitých dedín potrebuje aj takýto druh pomoci. Zdravotníctvo a zdravotnícke služby sú na Ukrajine v katastrofálnom stave. Zdravotnícka starostlivosť zo strany štátu takmer neexistuje a o chorých či seniorov sa často krát nestará nikto, nakoľko príbuzní nemajú financie, aby mohli zdravotnícku starostlivosť svojim blízkym zabezpečiť. Napriek veľmi skromným pomerom sa Charita snaží prevádzkovať výdajňu humanitárnej pomoci, do ktorej prichádza veľký počet ľudí. Charita im poskytuje hmotnú pomoc – najmä šatstvo a obuv. Originálnym nápadom, ktorý im efektívne pomáha získavať zdroje na financovanie sociálnych služieb, je malá výrobná ovocných džúsov prevádzkovaná v obci Kovalivka. Keďže s týmto druhom „fundraisingu“ majú veľmi dobrú skúsenosť, chceli by zakúpiť aj ďalší lis na výrobu ovocnej šťavy priamo v Kolomyji“.

Keďže situácia na Ukrajine je stále veľmi zložitá, SKCH má záujem podporovať projekty Charity Kolomyjsko-Černiveckej eparchie aj naďalej. „Budeme hľadať zdroje na rozvoj charitatívnych služieb a tým zlepšovať situáciu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva Ukrajiny,“ povedal generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák. Sú to najmä deti a seniori, ktorí často krát žijú za hranicou ľudskej dôstojnosti, opustení, bez šance na možnosť zmeny a nachádzajú sa v pre nás nepredstaviteľných životných podmienkach, odkázaní na pomoc Charity. SKCH preto zriadila účet na podporu jej projektov na Ukrajine. Podporiť ich je možné príspevkom v ľubovoľnej výške na účet v ČSOB, č. účtu: 683221653/7500, variabilný symbol 186.

Martina Borčíková

Foto: Martina Borčíková

Foto: Martina Borčíková

foto: Michal Fuller

Filmami a prednáškami predstavujeme študentom islam

Ak by ste sa rozprávali s deťmi v škole na tému moslimovia, zistili by ste, že mnohé sa ich obávajú. Väčšina sa však s moslimom nikdy nestrela a ani nerozprávala, no i tak sa nimi cítia ohrozené. A pritom si niekedy ani neuvedomujú, že na dovolenky s rodičmi chodia do krajín ako Turecko alebo Egypt, kde je islam väčšinovým náboženstvom. Často majú len hmlistú predstavu, čo sa za pojmom islam skrýva.

Na začiatku roku 2013 sme v rámci projektu Bez bariér chodili po základných a stredných školách a rozprávali sa s deťmi o migrácii a cudzincoch, ktorí prichádzajú na Slovensko pracovať legálne, alebo ušli zo svojej krajiny, pretože sa báli o svoj život, a na Slovensku žijú ako žiadatelia o azyl alebo azylanti. Jeden z príbehov hovoril aj o moslimskej rodine Sugaipov, ktorá pred desiatimi rokmi ušla pred vojnou z Čechenska a prišla na Slovensko.

Vďaka podpore Ministerstva zahraničných vecí a európskych SR záležitostí v projekte Bez bariér pokračujeme a zameriavame sa na priblíženie nových kultúr prichádzajúcich na Slovensko a odstraňovanie predsudkov a xenofóbie voči moslimom. So Sugaipovcami sme začali natáčať dokumentárny film, v ktorom priblížime ich osudy, život v Čechensku, vojnu a aj príchod na Slovensko a ich integráciu v novej krajine. Film si budete môcť pozrieť aj na našej stránke.

Budovať priateľstvo

Projekt Bez bariér chce cez príbeh konkrétnej rodiny, ich osudov a života, povedať, že moslimovia nie sú nebezpeční a násilie nie je prirodzenou súčasťou ich náboženstva. Islamská civilizácia a kultúra významne prispela k rozvoju vedy a techniky, umenia, architektúry, práva, etiky a filozofie. Islam je zároveň v mnohých otázkach veľmi blízky kresťanstvu – veľmi silná pozícia rodiny, úcta k starším a podobne. Tento rozmer podobnosti kresťanstva a islamu zvýraznil aj sv. otec František vo svojom liste moslimom celého sveta, kde píše: „Pokiaľ ide o výchovu moslimskej a kresťanskej mládeže, musíme formovať našich mladých k tomu, aby o druhých náboženstvách a ich prívržencoch zmýšľali a rozprávali úctivým spôsobom, vyhýbajúc sa zosmiešňovaniu alebo znevažovaniu ich názorov a praktík. Všetci vieme, že vzájomný rešpekt má zásadný význam v každom ľudskom vzťahu, osobitne medzi osobami, ktoré vyznávajú jednu náboženskú vieru. Takto môže rásť úprimné a trvalé priateľstvo.“

Porazíme predsudky?

Preto je aj pre nás kresťanov potrebné spoznať islamskú kultúru a snažiť sa jej porozumieť. Mnohokrát totiž naše názory na moslimov a islam formuje iba televízia alebo médiá, ktoré ich väčšinou spájajú s terorizmom a nepriateľstvom voči západu. Vďaka Slovákov si myslí, že všetky násilnosti v moslimskom svete vychádzajú iba z náboženského presvedčenia moslimov, alebo že zabíjať im prikazuje priamo Korán. Iba spoznávaním islamu môžeme prísť na to, že moslimovia sú veľmi rôznorodí a existuje medzi nimi názorová pluralita, tak ako

aj u nás. Príkladom je aj aktuálne prebiehajúca občianska vojna v Sýrii, ktorá je výsledkom stretnutia dvoch islamských náboženských skupín – sunnitov a šiitov.

Cieľom nášho projektu je povedať deťom, aby neposudzovali a neodsudzovali na základe viery, rasy alebo národnosti, ale aby sa vždy snažili ľudí spoznávať, rozprávať sa s nimi a až na základe toho si tvorili svoj názor.

Jozef Kákoš

Rodina Sugaipov

Rodina Sugaipov prišla na Slovensko z Čechenska pred viac ako desiatimi rokmi. V Čechensku žili päťdesiat kilometrov od hlavného mesta Groznyj v menšom mestečku. Mali dom a hospodárstvo. Život v socialistickom Rusku nebol ani pre moslimov ľahký. Neexistovala sloboda vierovyznania, ale spoložitie medzi Čechencami a Rusmi v ich meste bolo bezproblémové. Všetko sa začalo meniť začiatkom deväťdesiatych rokov, kedy prešla bývalým Sovietskym zväzom vlna nacionalizmu a od Ruska sa začali odtrhávať jedna bývalá zväzová republika za druhou. Čechensko, ktoré bolo autonómnou oblasťou, nebolo výnimkou. Začala sa veľká diskusia o možnosti samostatnosti, ktorá prerástla až do otvoreného konfliktu medzi Rusmi a Čechencami. Do života Sugaipovcov sa vkradla neistota. Bývalí ruskí kamaráti a susedia sa zrazu stali nepriateľmi. Vďaka Rusov sa odsťahovalo do Ruska a veľa Čechencov ušlo do zahraničia.

Na celom svete žije 1,6 miliardy moslimov. Žijú najmä v Ázii a severnej Afrike.

Sugaipovcom sa medzitým narodili tri deti – dvaja chlapci a jedno dievča. V podmienkach vojny im však nevedeli dať bezstarostné detstvo a deti nemohli navštevovať školu. Každý deň sa množili počty mŕtvych známych a rodiny. Vojna zasiahla aj priamo rodinu, keďže ruskí vojaci niekoľkokrát prehľadávali ich dom a hľadali povstalcov. Pri jednej takejto prehliadke fyzicky napadli otca a aj najstaršieho syna. Rusko – čechenský konflikt s prestávkami trval až do roku 2000.

Kombinácia všetkých týchto faktorov spôsobila, že Sugaipovci sa rozhodli pre posledný zúfalý krok. Cestovanie bolo v tom čase síce nebezpečné, no i napriek tomu sa rozhodli opustiť svoj domov a pokúsiť sa utiecť do Európy. Po strastiplnej ceste sa dostali ilegálne na územie Slovenska. Tu ich zadržala polícia a previezla do tábora pre utečencov v Opatovskej Novej Vsi.

Počas pobytu v tábore pre utečencov požiadali o azyl, ktorí aj dostali. Následne sa presťahovali do Zvolena a tam žijú už desať rokov. Stále zápalia s problémami. Majú problém nájsť si stále zamestnanie, no snažia sa so svojou situáciou bojovať. Od minulého roka chodia po slovenských mestách a festivaloch a trhoch vyrábajú a predávajú rôzne kaukazské špeciality. A teda aj u vás možno nájdete stánok, ktorý ponúka šašliky alebo čechenský chlieb.

Rodina Sugaipov je príkladom úspešnej integrácie, ktorá neznamená úplné prispôbenie sa novej kultúre, ale rešpekt ku zvykom a zákonom novej krajiny a zároveň zachovanie si svojich tradícií a náboženstva.

Jozef Kákoš

Na Slovensku žije približne päťtisíc členná moslimská komunita.

Sever Ugandy spoznáva kultúru a mladých zo Slovenska

V dedinke Unna na severe Ugandy má miestna komunita možnosť získavať a rozvíjať si počítačové zručnosti. V septembri pribudlo do miestnej základnej školy 23 počítačov a žiakom do rozvrhu nový predmet.

foto: Matej Sýkora

Vďaka projektu podporeného Unescom, ktorý v spolupráci s Úradom vlády SR realizovala Slovenská katolícka charita, sa podarilo nadviazať online komunikáciu medzi Ugandanmi a Slovákmi. V júni navštívili zástupcovia SKCH riaditeľa Základnej školy v Unne. Pozitívne skúsenosti zo spoločnej spolupráce v rámci programu Adopcia na diaľku® boli hlavným motívom, prečo voľba padla na školu bez elektriny uprostred buše. Prvou aktivitou projektu bolo preto využitie solárnej energie a zavedenie elektriny do triedy.

Pomoc vzdialenému regiónu

Pozornosť neziskových organizácií je v Ugande sústredená predovšetkým na oblasť okolia hlavného mesta, alebo regiónov v jeho

blízkosti. SKCH však už tretí rok pôsobí na severe krajiny, ktorý patrí k jedným z najzaostalejších. Aj to boli dôvody pri prvotnom plánovaní lokality, kde by sa mala zriadiť počítačová učebňa. „Pokrok v oblasti technológií a dopyt po technickom zameraní na pracovnom trhu neobchádza ani rozvojové krajiny, medzi ktoré patrí aj Uganda. My sme išli ešte ďalej a rozhodli sme sa odbúrať aj rozdiely medzi vidiekom a hlavným mestom,“ vysvetlil generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Učebňa uprostred buše

Dedinka Unna, v okrese Adjumani, tak od septembra vychováva možných budúcich informatikov. V septembri, pred začatím škol-

foto: Matej Sýkora

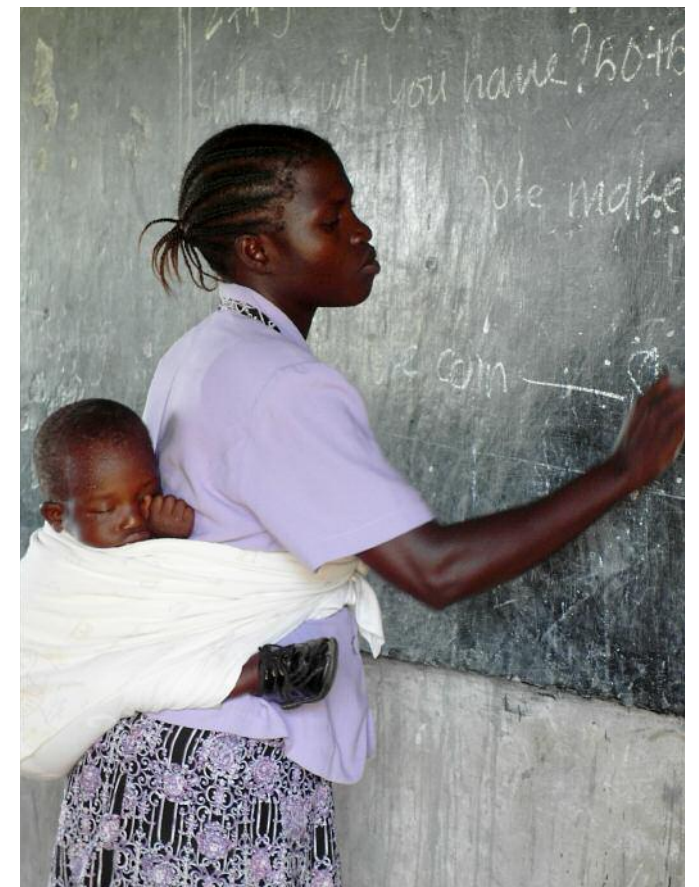

foto: Matej Sýkora

Súčasťou plánu pre udržateľnosť projektu bolo vyškoliť učiteľov, ktorí by sa nasledujúci školský rok venovali vyučovaniu počítačových zručností. Po doobedňajších hodinách pre žiakov sa Matej venoval dospelým záujemcom o počítačový kurz. Aj na ňom sa mali možnosť vzdelávať dvaja pedagógovia zo školy v Unne, ktorí preberú štafetu po lektorovi zo Slovenska. Ďalším z pozitívnych výstupov je aj online komunikácia miestnej školy so základnou školou v Košiciach. Výmena emailov, informácií, kresieb, fotiek, rozširuje obzory deťom tak v Ugande, ako aj na Slovensku. „Je potrebné, aby budúca generácia chápala, že treba rozvíjať nielen technológiu, ale aj morálne hodnoty a pochopiť vzájomnú závislosť krajín,“ dodáva Radovan Gumulák.

Mariana Ištoňová

ského roka, tím SKCH zakúpil v hlavnom meste potrebné technické vybavenie a to 23 počítačov, dataprojektor a tlačiareň. Slávnostné otvorenie učebne prebehlo 16. septembra za prítomnosti miestnych autorít nielen v oblasti vzdelávania, a učiteľov a žiakov. Hlavným lektorom celého vzdelávacieho procesu bol dobrovoľník Matej Sýkora, ktorý zostavil učebný materiál na základe vopred vypracovaného učebného plánu. „Aj napriek štrajku učiteľov počas prvého týždňa školy sa nám podarilo vyvolať u žiakov záujem o nový predmet. Žiaci všetkých ročníkov mali možnosť dozvedieť sa viac o tom, ako funguje a z čoho sa skladá počítač. Nadstavba výučby potom pokračovala u starších ročníkov, ktorých sme učili ako počítať používať pri štúdiu, práci ale aj komunikácii s okolitým svetom či dokonca žiakmi so Slovenska,“ vysvetlil Matej Sýkora. Na záver trimestra absolvovali skúšky a výsledky z nich sú súčasťou vysvedčenia.

Tento projekt bol realizovaný vďaka podpore

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Foto: Mariana Iščiová

Prehodnocoval som a hľadal riešenia

O 4:36 nastupujem do vlaku v Novákoch. 7:07 prichádzam na Hlavnú stanicu do Bratislavy. Presúvame sa na viedenské letisko, o 10:35 odlietame smer Istanbul a o necelých 24 hodín vystupujeme do teplého skorého rána na letiskovú plochu v Entebbe, asi hodinu cesty od Kampaly, hlavného mesta Ugandy.

Z Kampaly nás čaká ešte 500 kilometrov skôr necestou ako cestou na sever. A po náročnej ceste sa ocitáme v dedinke Unna obklopená bušou. Neďaleko tečie Níl a do Konga či Južného Sudánu je čoby kameňom dohodil. Domáci si obrábajú políčka, okolo sa voľne pasú domáce zvieratá, každý vás zdraví - obzvlášť deti. Typickým obydľím je kruhový domček tukula. Elektriku nemajú, varia na ohni a vodu nosia zo spoločnej studne. Tou aj perú, samozrejme v rukách. Cez obdobie dažďov (marec - máj, september - november) je buš všade zazelenaná. Kam oko dovidí sú nízke stromy a kroviny a trávy často vyššie ako ja. Tým že sme blízko rovníka, tak počas celého roka je slnečné svetlo konštantné zhruba 12 hodín denne od siedmej do siedmej. Teploty sa pohybujú zvyčajne medzi 20 až 30°C, no nebýva tu tak teplo, ako som si mohol myslieť. Dažde a búrky sú skôr krátke a intenzívne, často v noci. Safari predstavu o antilopách, gorilách či žirafách a slonoch pobežujúcich okolo, nahradáva realita akoby zo slovenskej dediny. Popri ceste sa voľne pasú kozy, kravy, prasce, sliepky. Horšie je to s hmyzom. Ak vynechám malarické moskyty, tak život znepríjemňujú početné lietajúce či lezúce potvorky všetkých veľkostí.

V Centre Nepoškvrneného Srdca Panny Márie, kde bývame, je všetok komfort v podobe tečúcej vody či splachovacieho záchodu. Samozrejmosťou je spanie pod moskytierou a lieky proti malárii. Ďalším rozmerom môjho komfortu sú müsli vločky. Rozhodne sa ne-

jedná o štandardné menu miestnych. To by sme sa skôr bavili o kurici, fazuli či rôznych druhoch zemiakov. Miestnou špecialitou je cassava – sladký, trochu sypký a suchý zemiak. Chutia mi rôzne druhy banánov, vrátane tých na slano, ktoré mi pripomínali tekvicu. Veľmi dobrý je čerstvý cícer.

Pešibusom do školy

Do školy dochádzam asi tri kilometre pešo, takže mám možnosť pozorovať miestny kolorit z prvej ruky. Najvýraznejším zážitkom je zdravenie sa s deťmi. Celé natešené utekajú od tukúl, aby mi mohli potriasť rukou (iné len z diaľky kričia a mávajú). Niektoré sa aj spýtajú, ako sa mám. A tie najsmelšie ma držia za ruku a prejdú so mnou niekoľko metrov. Akurát mi je nepríjemné, keď si pri podávaní ruky dospelému kľaknú. Našli sa aj dve-tri menšie deti, ktoré mzungu (beľoch) svojou prítomnosťou vystrašili a - na pobavenie svojich súrodencov - sa pustili do plaču.

No a ako by sa moje zážitky v Ugande dali zhodnotiť jednou vetou? Obavy, že pôjde o bezútešné prostredie sa nenaplnili - práve naopak, človek mnohé veci prehodnotí a snaží sa hľadať riešenia. Jedným z nich je práve aj náš počítačový projekt, ktorý skutočne umožňuje zažiť nevídané príležitosti pre celú miestnu komunitu.

Matej Sýkora

Foto: archív Jany Čížovej

V Ugande sa splnil môj detský sen

Môj starký odoberal snád' všetky katolícke časopisy a mal veľa kresťanských kníh. Od malička som tieto časopisy a knihy aj o misiách čítala a rástla vo mne túžba ísť do Afriky a pomáhať. Prekážky sa zdali neprekonateľné. Svoj sen o Afrike a aj iné sny som pomaly odovzdala Bohu, nech On robí ako uzná za vhodné.

Žila som spokojný učiteľský život a od Vianoc 2012 dozrievalo vo mne rozhodnutie skončiť v práci, keď mi skončí zmluva. Začiatkom jari som vedeniu oznámila, aby so mnou nepočítali. Nevedela som, čo bude ďalej, no pokojne a s dôverou som čakala, kde mi Boh otvorí dvere. Môj Boh je úžasný a plný prekvapení! V máji sa ku mne dostala informácia, že Slovenská katolícka charita hľadá dobrovoľníka do Ugandy. Pri čítaní podmienok, som mala pocit, akoby som o sebe čítala, a tak som hneď napísala email. Udalosti nabrali rýchly spád. Júnový pohovor, príprava a v júli odchod.

Pomoc v centre

Dievčatá v Centre Nepoškvrneného Srdca Panny Márie nás privítali tancom a pesničkami. Cítila som sa ako princezná, dievčatá podávajú ruku a ukľonia sa. Ja viem, že to majú taký úctivý zvyk, ukláňať sa pred dospelými, ale je to krásne milé. Bola som dojatá, skoro som sa rozplakala. Od radosti a šťastia. Bolo to ako sen. Splnený sen. Boh na mňa nezabudol.

Najodvážnejšia bola šesťročná Fiona. Od prvého stretnutia ma držala za ruku, sedela mi na kolenách, hladkala moje vlasy, ruky, tleskala s mojimi rukami a veľmi sa smiala, keď som na jej otázku v lokálnom jazyku Madi odpovedala „Hello – Ahoj“. Netušila som, že sa ma pýta ako sa volám. Niektoré dievčatá boli prístupnejšie, niektoré potrebovali viac času. Videla som každým dňom, že sa dievčatá odvážili a prišli bližšie ku mne, niečo mi povedali, dotkli sa ma.

Po dlhšom čase som sa naučila mená dievčat, niekoľko fráz v jazyku madi a dievčatá každým dňom používali viac a viac anglický

jazyk. Nebolo to vždy jednoduché. Jazyková bariéra bola stále prítomná. Staršie dievčatá sa snažili tlmočiť do anglického jazyka, keď mi mladšie dievčatá niečo rozprávali v lokálnom jazyku.

Život je o vzťahoch

Anglický jazyk sme sa učili cez rôzne hry a iné aktivity. V škole mechanicky opakuje vety po učiteľovi nahlas celá trieda, až kým nevedia celú vetu naspamäť. Na našich hodinách sme priradzovali slová k obrázkom, k farbám, hrali sme sa pexeso, súťažili sme, ktorá skupinka skôr priradí slová k obrázkom, slovesá po jednej vyjadrovali pantomímou a ostatné dievčatá hádali, čo je to za činnosť. Vyrábala som rôzne pomôcky, pretože deti v škole nedostávajú knihy, majú iba zošity, ktoré si musia kúpiť a na hodinách si všetko musia odpisovať z tabule.

Verím, že život je o vzťahoch. Boh žije vo vzťahu a aj ľudia majú žiť vo vzťahoch. Keď som začala učiť v škole, veľmi som si uvedomovala myšlienku, ktorú som niekde čítala, že keď máš s niekým dobrý vzťah, môžeš ho aj niečo naučiť alebo sa skôr naučí. Vnímala som aj v našom centre, že najskôr si potrebujem s dievčatami vybudovať vzťah. Na prvej svätej omši ma oslovila myšlienka, že najdôležitejšia vec je tvoja prítomnosť. Túto myšlienku som si často uvedomovala, keď som trávila čas s dievčatami a videla som ich pokroky v anglickej konverzácii a radosť, keď sme sa naučili niečo nové.

Jana Čížová

Ugandské deti na základnej škole v Unne nemali žiadne príležitosti naučiť sa pracovať s počítačom. Vďaka projektu YouDoToo 247 detí a 77 dospelých z dedinky Unna a okolia túto možnosť dostalo. Práca s počítačom sa dokonca stala novým predmetom v rámci vyučovania

a v novom školskom roku bude opäť súčasťou bežného rozvrhu hodín. V poobedných hodinách budú pokračovať aj kurzy pre dospelých študentov. Chod YouDoToo učebne zabezpečujú za podpory Charity dvaja miestni učitelia Amadra a Chris.

foto: Matej Sýkora

foto: Caritas Internationalis

Ked' udrel tajfún, myslela som, že zomriem

Obyvatelia spustošených Filipín dostanú pomoc aj vďaka štedrosti Slovákov. Slovenská katolícka charita už na pomoc poslala 15-tisíc eur.

Demetria Omega je jednou z obyvateľiek filipínskeho mesta Ormoc, ktorá prežila besnenie tajfúnu Haiyan. Obklopená vnúčatami vo svojom stánku, kde sa pokúša predávať ovocie a zeleninu, hovorí o svojej traumatickej skúsenosti.

„Ked' tajfún udrel myslela som, že zomriem. Vietor vytrhával časti domov a tie lietali všade naokolo. Bolo pre mňa veľmi ťažké ochrániť seba a vnúčatá,“ opisuje situáciu. Dodáva, že jej dom je úplne zničený a z jej majetku nezostalo nič. „Potrebujeme predovšetkým jedlo a peniaze na vybudovanie aspoň dočasného prístrešku,“ dopĺňa Demetria. Aj napriek zložitej situácii sa snaží urobiť všetko preto, aby sa postarala o rodinu. „Nemôžeme len tak sedieť a nerobiť nič. Podařilo sa mi získať malú pôžičku, išlo o 25 dolárov, a zriadiť si tento

stánok s ovocím a zeleninou. Nemôžem ostať v nečinnosti a podľahnúť zúfalstvu, snažím sa robiť pre moje vnúčatá čo sa dá,“ uzatvára svoje rozprávanie.

Pomáhajú aj Slováci

V podobnej situácii ako Demetria sú dnes na Filipínach tisíce ľudí. Ničivý tajfún, ktorý krajinu zasiahol 8. novembra, si vyžiadal už štyritisíc ľudských životov, viac ako 18-tisíc zranených a ďalších približne 1 600 ľudí bolo aj po desiatich dňoch od nešťastia stále nezvestných. Dva týždne potom, čo Filipíny zasiahol tajfún, museli opustiť svoj domov približne štyri milióny ľudí. Pomôcť obyvateľom Filipín sa preto rozhodli viaceré mimovládne organizácie z celého sveta, medzi nimi aj Slovenská katolícka charita (SKCH).

Pätnásťtisíc eur, ktoré SKCH vyzbierala počas prvého týždňa po nešťastí, už zaslala svojej partnerskej organizácii Charita Filipíny. „Náš príspevok je možno len kvapkou v oceáne, ale spoločne s organizáciami siete Caritas z ďalších krajín sme vytvorili fond vo výške 2,2 milióna eur, vďaka ktorému organizácie združené v Caritas Internationalis dokážu poskytnúť pomoc skoro 300-tisíc ľuďom,“ povedal generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák. Dodal, že charitatívne organizácie musia zintenzívniť distribúciu potravín a materiálov pre dočasné prístrešia, v ktorých dnes žijú tisíce ľudí. „Mobilizácia charitatívnych organizácií a Cirkvi po celom svete je nutná,“ vysvetlil Radovan Gumulák.

Tajfún ľudí prekvapil

Hoci mesto Ormoc, kde žije aj Demetria, utrpelo obrovské škody, nedá sa to porovnať s katastrofickými následkami tajfúnu v mestách Tacloban a Palo. „Keď sa pozriem z okna svojho poškodeného domu, vyzerá to ako údolie smrti,“ hovorí arcibiskup John Du z mesta Palo, ktoré bolo najviac zasiahnutým miestom v provincii Leyte. V meste Palo zmizlo až 95 percent budov. „Telá obetí sme začali pochovávať na okraji farnosti. Napriek úsiliu charitatívnych a humanitárnych organizácií pomoci stále nie je dosť. Ľuďom chýba úplne všetko, najviac

„Filipíny po prvýkrát zakúsili katastrofu takýchto obrovských rozmerov. Napriek tomu, že sme sa na tajfún pripravovali, jeho sila bola nad všetky očakávania. Ďakujem charitatívnym organizáciám z celého sveta, ktoré pomohli alebo ešte len pomôžu, a oceňujeme ich solidaritu a ochotu pomôcť našim ľuďom,“ povedal generálny sekretár Charity Filipíny Edwin Gariguez.

Ľudia si budujú provizórne prístrešky

Organizácie združené v sieti Caritas začali krátko po nešťastí s distribúciou humanitárneho materiálu. Ľuďom doviezli celotvinu na vybudovanie prístreškov. Hoci prešlo už desať dní od vyčinenia tajfúna, viaceré postihnuté obce v provinciách Leyte, Samar, Panay a Mindoro dostali len veľmi malú alebo nedostali žiadnu pomoc. Sieť Caritas sa preto usiluje pomáhať im a zabezpečiť pomoc v prvej línii. Mons. Broderick Pabillo, riaditeľ Charity Filipíny, poďakoval charitatívnym organizáciám z celého sveta a požiadal ich, aby pokračovali v mobilizácii zdrojov, aby charita mohla vo väčšom rozsahu reagovať na potreby obyvateľov. „Len modlitby, solidarita a mobilizácia našich bratov a sestier na celom svete nám umožnia dosiahnuť pokrok,“ povedal.

Radovan Gumulák, Worms Ryan

foto: Caritas Internationalis

potraviny a stavebný materiál, aby si mohli postaviť aspoň provizórne prístrešky,“ uviedol arcibiskup John Du.

Aj po dvoch týždňoch od vyčinenia najsilnejšieho tajfúna musí medzinárodná pomoc stále čeliť veľkým logistickým problémom pri dodávke potravín a kľúčových potrieb do vzdialených oblastí pre ľudí, ktorí prišli o všetko. Charita Filipíny za prvých desať dní rozdala viac ako 70-tisíc potravinových balíčkov, ktoré rozdelila do trinástich diecéz, a ďalšiu nepotravinovú pomoc vo forme humanitárneho materiálu pre takmer 345-tisíc ľudí.

Finančne podporiť verejnú zbierku, a tak vyjadriť solidaritu s obyvateľmi Filipín, je možné aj naďalej a to dobrovoľným príspevkom na číslo účtu:

4008058424/7500, var. symbol 206

alebo poštovým poukazom. Prispieť môžete aj zaslaním darcovskej sms v hodnote 2 eurá v tvare

DMS CHARITA na číslo 877.

SKCH z nej dostane 96%.

„Andelé“ z Trnavy

Prežívať pokojnú starobu v kruhu rodiny je pre človeka to najlepšie. Nie vždy sa to však dá. Aj v takýchto situáciách pomáha Charita.

foto: archív TT ADCH

Pán Troják Štefan – vdovec, narodený v roku 1933 v Paríži. Matka – Slovenka pracovala v Paríži ako slúžka v zámožnej rodine baróna. Otec – Čech pracoval vo firme Renault. Ako 7 ročný sa počas 2. svetovej vojny vrátil s rodičmi a sestrou späť na Slovensko. Má stredoškolské vzdelanie, pracoval v železničnom staviteľstve, vychoval syna a dve dcéry. Je „starý človek“ odkázaný na cudziu pomoc – vlastné deti a blízka rodina nejavi záujem o osamoteného blízkeho človeka.

Pán Troják je klientom Charity od roku 2007. Po operácii bedrových kĺbov, kedy bol neschopný sa o seba postarať, mu pomáhali naše zdravotné sestry a opatrovatelky. Sestry mu poskytovali ošetrovateľskú starostlivosť, opatrovatelky nakupovali, upratovali, nosili jedlo. V roku 2011 prišiel exekúciou o byt – z dôvodu nízkeho dôchodku nebol schopný uhrádzať nájom za byt. Mesto Trnava mu poskytlo náhradné ubytovanie v rómskej kolónii, kde mu opatrovatelky nosili obed. Starý a bezmocný človek sa stal terčom vydierania rómskych spolubývajúcich, nebol schopný postarať sa sám o seba, žil v nedostojných podmienkach bez vody, v izbe plnej švábov. Na podnet opatrovateliek sa ho ujali sociálne kurátorky, ktoré mu našli náhradné ubytovanie u sociálne cítiaceho pána, ktorý mu poskytol cenovo prístupné ubytovanie v podnájme. Naša organizácia mu naďalej poskytovala pomoc - sociálne kurátorky dohliadali na pravidelné platby nájomného, pomáhali mu hospodáriť s peniazmi, zo sociálneho šatníka dostával podľa potreby základné ošatenie – šatstvo od darcov. Prostredníctvom opatrovateľskej služby dostával

denne jedno teplé jedlo – vozili mu ho priamo do jeho náhradného bytu. Pri zhoršenom zdravotnom stave bol v starostlivosti zdravotných sestier, ktoré komunikovali s ošetrovateľským lekárom a poskytovali mu potrebnú ošetrovateľskú starostlivosť. V čase vianočných sviatkov s finančnou podporou dobrého človeka sme pánovi Trojákovi zabezpečili ich pokojné prežitie až do príchodu Nového roku 2013 v kruhu klientov v našom Dome pokojnej staroby v Číferi, finančná pomoc od darcu bola využitá okrem úhrady za pobyt v zariadení na tento obmedzený čas, aj na nákup hygienických potrieb, osobnej bielizne, základného zimného a letného ošatenia

Zdravotný aj psychický stav pána Trojáka sa časom zhoršoval – bol odkázaný na pomoc druhých, neschopný postarať sa sám o seba, nastali problémy aj s náhradným ubytovaním. Pracovníci Trnavskej arcidiecéznej charity pomohli pri riešení tejto ťažkej situácie - vybavením odkázanosti na pobyt v zariadení sociálnych služieb a následne umiestnením v Domove pokojnej staroby/ zariadení sociálnych služieb/.

Starnúť a prežívať pokojnú starobu v kruhu rodiny je pre človeka to najlepšie. Keď sa však dostaví choroba, alebo núdza a z rodiny sa nikto nedokáže, alebo nechce o starého a chorého blízkeho postarať, Charita podáva pomocnú ruku. Rezonujú v nás slová starého človeka, o ktorom bol tento príbeh: „Cítim sa tu ako v raji, ďakujem Vám, ste moji anjeli“.

Renáta Holkovéčová

V roku 2013 sme pomohli 30-tisíc ľuďom v núdzi aj vďaka našim partnerom.

Ďakujeme

Slovenská katolícka charita poskytuje hospicovú a paliatívnu starostlivosť pre nevylečiteľne chorých pacientov v terminálnom štádiu života v troch rezidenčných hospicoch, 11 mobilných hospicoch a prostredníctvom 22 staníc domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Hospicová starostlivosť zaručuje nevylečiteľne chorým ľuďom, že nebudú trpieť neznesiteľnými bolesťami, za každých okolností bude zachovaná ich ľudská dôstojnosť a v posledných chvíľach nezostanú sami. Zdravotné poisťovne však uhrádzajú iba 60 percent nákladov za pobyt v hospici, zvyšok musí zaplatiť pacient alebo jeho rodina. Aby sme mohli prijímať aj pacientov, ktorí si hospicovú starostlivosť bez našej pomoci nemôžu dovoliť, snažíme sa vyzbierať financie prostredníctvom verejnej zbierky a pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú.

Podporte hospice SKCH ľubovoľným
príspevkom na číslo účtu
0176875345/0900 v SLSP,
variabilný symbol 202.

Viac informácií na www.charita.sk

Pri platbe poštovým poukazom:
Slovenská katolícka charita, Kapitulská 18, 814 15 Bratislava

Ďakujeme

